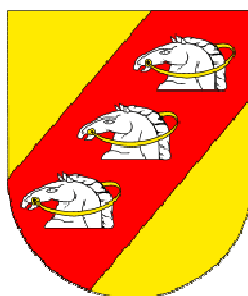

Atestato Nr. 0428	OBJEKTO NR.	STADIJA	TOMAS	METAI
	U-1076	3	3A	2013

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS: ŠIAULIŲ
RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
DIREKTORIUS

KUŽIŲ MIESTELIO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

KONKRETIZUOTI SPRENDINIAI

PAREIGOS	VARDAS, PAVARDĖ	PARAŠAS
DIREKTORIUS	GITANA MINEIKIENĖ	
VYRIAUSIAS ARCHITEKTAS	LINAS NAUJOKAITIS	
PROJEKTO VADOVAS	ROMAS DEVINDUONIS	

Autorinis kolektyvas

Pavardė	ATESTATO Nr.	Parengė teksto skyrius ir planus
Arch. R. Devinduonis	A 278	1, 2, 3, 4, 6, skyriai, 1 planas:
PDV. S. Žilienė	786	5 skyrius, 2 planas
PDV. R. Kižienė	17684	7. skyrius, 1. planas:
PDV. Maleckas	15606	8 skyrius, 3 planas
PDV. A Kazlauskaitė		Grafinė dalis

Bendrojo plano tomai:

1 tomas Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano esama būklė. 2012 m. (susideda iš dviejų pustomių: 1A tomas – tekstinė dalis, 1B tomas grafinė dalis iš 2 planų M1:2000)

2.1. tomas. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas

2.2. tomas Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita.

2.3. tomas Perspektyvinės raidos koncepcija. (susideda iš dviejų pustomių: 1A tomas – tekstinė dalis, 1B tomas grafinė dalis iš 4 planų M1:5000).

3. tomas. Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano konkretizuoti sprendiniai. 2013 m. (susideda iš dviejų pustomių: 3A tomas – tekstinė dalis, 3B tomas grafinė dalis iš 3 planų M1:2000)

4. tomas. Sprendinių poveikio vertinimo ataskaita.

TURINYS

1. Įvadas-----	5 psl.
1.1. Miestelio teritorijos bendrojo plano rengimo teisinė aplinka-----	5 psl.
1.2. Miestelio teritorijos bendrojo plano tikslai ir uždaviniai-----	6 psl.
1.3. Miestelio teritorijos bendrojo plano rengimo eiga-----	7 psl.
2. Miestelio padėtis ir jo gretimų teritorijų raida savivaldybės perspektyvoje-----	9 psl.
2.1. Miestelio padėtis Šiaulių rajono savivaldybėje ir Šiaulių apskrityje ir jos išnaudojimas miestelio plėtrai-----	9 psl.
2.2. Gretimų teritorijų perspektyvinis vystymas ir jo reglamentavimas-----	10 psl.
3 Miestelio teritorijos vystymo prielaidos ir erdvinė kompozicija-----	15 psl.
3.1. Istorinės prielaidos-----	15 psl.
3.2. Ekonominės, demografinės plėtros prielaidos-----	17 psl.
3.3. Šiaulių rajono savivaldybės strateginio plėtros plano ekonominės – socialinės raidos vizija. -----	19 psl.
3.4. Teritorinės plėtros prielaidos-----	20 psl.
3.5. Miestelio perspektyvinė erdvinė kompozicija-----	22 psl.
4 Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai--	25 psl.
4.1. Bendros nuostatos-----	25 psl.
4.2. Žemės ūkio paskirties žemė-----	26 psl.
4.3. Miškų ūkio paskirties žemė-----	27 psl.
4.4. Vandens ūkio paskirties žemė-----	28 psl.
4.5. Kitos paskirties žemė-----	28 psl.
4.6. Teritorijos balansas-----	35 psl.
4.7. Žemės naudojimo reglamentų suvestinė-----	38 psl.
5 Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema-----	46 psl.
5.1. Gamtinio karkaso formavimas-----	46 psl.
5.2. Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga-----	49 psl.
5.3. Aplinkos kokybės apsaugos kryptys-----	50 psl.
5.4. Želdynų sistemos sudarymo principai ir tikslai-----	51 psl.
5.5. Želdynų sistemos plėtros ir tvarkymo sprendiniai-----	52 psl.
5.6. Žaliųjų plotų sistemos vystymas-----	53 psl.

6. Socialinės infrastruktūros vystymas-----	58 psl.
6.1. Bendra charakteristika-----	58 psl.
6.2. Bendrojo centro socialinės infrastruktūros vystymas-----	58 psl.
6.3. Specialiųjų centrų socialinės infrastruktūros vystymas-----	59 psl.
6.4. Rekreacinių centrų infrastruktūros vystymas-----	59 psl.
7. Susisiekimo infrastruktūros vystymas-----	61 psl.
7.1. Pagrindiniai perspektyvinės susisiekimo sistemos uždaviniai -----	61 psl.
7.2. Perspektyvinis išorės susisiekimo infrastruktūros kelių tinklas-----	61 psl.
7.3. Kužių miestelio gatvių tinklas-----	61 psl.
7.4. Visuomeninio transporto perspektyvinė plėtra-----	63 psl.
7.5. Dviračių ir pėsčiųjų takai-----	63 psl.
8. Inžinerinės infrastruktūros vystymas-----	65 psl.
8.1. Ekoinžinerinės infrastruktūros vystymas-----	65 psl.
8.2. Energetinės infrastruktūra vystymas-----	66 psl.
8.3. Ryšių infrastruktūros vystymas-----	67 psl.
8.4. Gamtinių dujų tiekimo infrastruktūros vystymas-----	68 psl.
8.5. Įgyvendinimo prioritetai-----	69 psl.
Schemos tekste	
Kužių miestelio gretimos teritorijos Kužių seniūnijoje ir jų vystymo perspektyva-----	14 psl.
Kužių miestelio architektūrinė-erdvinė kompozicija-----	24 psl.

Planai:

1. Žemės naudojimas ir susisiekimas M 1:2000 (Pagrindinis planas)
2. Gamtinio karkaso formavimas ir žaliųjų plotų sistema M 1:2000
3. Inžinerinė infrastruktūra M 1:2000

1. ĮVADAS

MIESTELIO TERITORIJOS BENDROJO PLANO RENGIMO TEISINĖ APLINKA

Bendrojo planavimo objektas yra Šiaulių rajono savivaldybės Kužių miestelio perspektyvinė teritorija.

Bendrojo planavimo organizatorius yra Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktorius. Darbų organizavimo pagrindas yra Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gruodžio 16 d. sprendimas Nr. T-352 „Dėl bendrųjų planų rengimo Šiaulių rajone“.

Šiaulių rajono savivaldybės Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano rengimo pagrindas yra:

- Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjos 2011 m. vasario 23 d. patvirtintos programinėmis planavimo sąlygos planavimo dokumentams rengti.
- Planavimo sąlygų sąvadas bendrojo planavimo dokumentams rengti; 2011 m. vasario 23 d. Nr. PS - 35(21.2)
- Planavimo sąlygas pateikė: Šiaulių visuomenės sveikatos centras-Nr. PST-6; VĮ „Šiaulių regiono keliai“ ir Lietuvos automobilių kelių direkcija-Nr. 5-83(7.35) Nr. PS-16; AB „Lesto“-Nr. TS-44850-11-0001; TEO LT, AB-Nr. 03-2-06-2/58; AB „Lietuvos dujos“ AB „Lietuvos dujos Šiaulių filialas“-Nr. 7-215-152 (s25)15-05-58; KPD Šiaulių teritorinis padalinys-Nr. 7.14.S-2S-23; AB „Šiaulių energija“-Nr. SD-11-110(4.5); Rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyris-Nr. Z2-9(20.6); UAB „Kuršėnų vandenys“-Nr. KV1-14; Šiaulių regiono Aplinkos apsaugos departamentas-Nr. 27; Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos Šiaulių žemėtvarkos skyrius-Nr. 31SS-45; Kuršėnų komunalinio ūkio UAB-Nr. 1-21; Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyrius-Nr. SAA-13(22.9); AB „Lietuvos geležinkeliai“-Nr. 2-170. Turto valdymo skyrius ir. Kužių seniūnija sąlygų nepateikė.
- Lietuvos Respublikos įstatymai apibrėžiantys teritorijų planavimą.
- Teritorijų planavimo taisyklės ir projektavimo normos.
- Galiojantys bendrojo planavimo dokumentai: Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas; Šiaulių apskrities bendrasis (generalinis) planas.
- Šiaulių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas.
- Galiojantys specialiojo planavimo sekantys darbai: Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros Šiaulių rajone specialusis planas; Mobiliojo ryšio bazinių stočių išdėstymas Šiaulių rajone; Degalinių išdėstymo Šiaulių rajone specialusis planas (su visais papildymais), Šiaulių rajono vandenviečių SAZ specialiojo plano koncepcija; Šiaulių rajono komunalinių atliekų tvarkymo planas; Šiaulių rajono savivaldybės konteinerių aikštelių išdėstymo principinė schema; Šiaulių rajono vandenviečių sanitarinių zonų planas; Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas Šiaulių rajone; Šiaulių rajono kultūros paveldo tinklų schema; Kužių kadastro vietovės žemės reformos žemėtvarkos projektas bei šio projekto papildymai planuojamoje teritorijoje; Magistralinis dujotiekis į Kužių dujų

skirstymo stotį ir Kužių dujų skirstymo stotis; Kužių gamtinių dujų tiekimo tinklų schema.

- Galiojantys detaliojo planavimo dokumentai.
- Naujausia statistinė medžiaga ir Šiaulių rajono savivaldybės ir seniūnijos turimi duomenys.
- Duomenys iš ministerijų ir žinybų duomenų bazių.
- Parengti moksliniai - metodiniai teritorijų planavimo darbai.

1.2. MIESTELIO TERITORIJOS BENDROJO PLANO RENGIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Miestelio planavimo tikslai ir uždaviniai nustatyti sutinkamai su Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjos 2011 m. vasario 23 d. patvirtintomis programinėmis planavimo sąlygomis, planavimo dokumentams rengti ir „Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklėmis“ (patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-263, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. D1-591 redakcija).

Nustatyti tokie planavimo tikslai ir uždaviniai:

- detalizuoti Šiaulių rajono teritorijos bendrajame plane numatytus Kužių miestelio teritorijos sprendinius;
- suformuoti miestelio teritorijos darnaus vystymo koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus, teritorijų funkcines zonas, nurodančias teritorijos integruotumą ir ypatumus;
- tobulinti istoriškai susiklosčiusią miestelio urbanistinę struktūrą, formuoti turinę erdvę, kompoziciją;
- numatyti teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones, formuoti bendrojo naudojimo želdinių bei apsauginių želdinių sistemą;
- nustatyti miestelio teritorijas, kurioms privaloma rengti ar keisti detaliuosius planus, nustatyti šios teritorijos naudojimo, tvarkymo, apsaugos prioritetus ir veiklos juose apribojimus;
- plėtoti miestelio inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą;
- numatyti priemones, racionaliam gamtos išteklių naudojimui, kraštovaizdžio tvarkymui, ekologiškai pusiausvyrai, gamtinio karkaso formavimui, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimui;
- rezervuoti teritorijas komunikacinių koridorių ir kitų visuomenės poreikiams reikalingų objektų statybai;
- nustatyti prioritетines teritorijų funkcines zonas ir jų pagrindines tikslines žemės naudojimo paskirtis, įvardinti veiklos plėtojimo ir apribojimų reikalavimus, žemės sklypų naudojimo būdą ir/ar pobūdį, numatyti teritorijas visuomenės poreikiams reikalingų objektų plėtrai;
- numatyti rekreacinių ir bioproductinio ūkio teritorijų vystymo galimybes;
- formuoti želdynų (miškų) sistemas, numatyti užstatytų teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones, numatyti teritorijas gyvenamųjų vietovių infrastruktūros ir kitų veiklos sričių plėtrai;
- patikslinti Kužių miestelio ribas.

1.3. MIESTELIO TERITORIJOS BENDROJO PLANO RENGIMO EIGA

Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano esamos būklės analizė pradėta rengti 2011 metų gale, kurioje, remiantis Šiaulių rajono savivaldybės patvirtintomis programinės planavimo sąlygomis, planavimo dokumentams rengti. 2012 m. pradžioje išleistas 1 tomas: Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano esama būklė. susidedanti iš dviejų pustomių: 1A tomas – tekstinė dalis su schemomis, 1B tomas grafinė dalis iš 2 planų M1:2000.

Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano perspektyvinės raidos koncepcija pradėta rengti 2012 metų pradžioje, remiantis patvirtintomis Šiaulių rajono savivaldybės ir Šiaulių apskrities teritorijos vystymo ekonominėmis - demografinėmis prognozėmis, pateiktomis jų bendruose planuose, ir Šiaulių rajono savivaldybės strateginio plėtros plano nuostatomis. Tais pat metais buvo pradėtas rengti Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano koncepcijos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas. Dokumentas pateiktas valstybiniam vertinimo subjektams ir savivaldybei vertinimui. Gauti visų keturių valstybinių vertinimo subjektų ir rajono savivaldybės teigiamos išvados. Išleistas 2.1. tomas: Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas. Jame tolesniam nagrinėjimui buvo pasiūlyti du galimi miestelio raidos variantai.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas yra pagrindinis dokumentas, kuriuo remiantis parengta Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano perspektyvinės raidos koncepcijos Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita, ir miestelio teritorijos bendrojo plano perspektyvinės raidos koncepcija su galimomis miestelio raidos alternatyvomis.

Rengiant Kužių miestelio savivaldybės teritorijos bendrojo plano perspektyvinės raidos koncepcija, jos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau SPAV), atkreiptas ypatingas dėmesys į galimą neigiamą poveikį įsteigtose ir potencialiose Europos ekologinio tinklo „Natūra 2000“ teritorijose, kad jos nepatektų į galimus reikšmingo poveikio arealus pasirenkant alternatyvas. Taip pat, vertinant ir pasirenkant alternatyvas ypatingas dėmesys teikiamas aplinkos sveikatingumui ir gamtinio karkaso rišlumui, numatant palankiausias jo būklei sąlygas.

Miestelio teritorijos bendrojo plano perspektyvinės raidos koncepcija su galimomis raidos alternatyvomis ir SPAV ataskaita buvo 2012 metų viduryje pateikta visuomenei svarstymui. Pravesta SPAV ataskaitos vertinimo procedūra, pateikiant ją keturiems valstybiniam vertinimo subjektams ir Šiaulių rajono savivaldybei įvertinimui. Gauti visų valstybinių vertinimo subjektų ir Šiaulių rajono savivaldybės teigiamos išvados. Išleistas 2.2. tomas: Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita. (žiūr. „Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas, Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita“) Per SPAV vertinimo procesą, bendrojo plano koncepcijos ir SPAV svarstymo su visuomene procedūrą, iš kelių alternatyvų išrinktas Kužių miestelio teritorijos tolesniam vystymui perspektyvinės raidos koncepcijos pirmasis variantas. Išleistas 2.3. tomas: miestelio perspektyvinės raidos koncepcija susidedanti iš dviejų pustomių: 2.3.A tomas – tekstinė dalis, 2.3. B tomas grafinė dalis, M1:5000. (Žiūr. 2.3.

tomą „Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano Perspektyvinės raidos koncepcija“ ir 2.4. tomą „Visuomenės dalyvavimo koncepcijos stadijos planavimo procese ataskaitą“).

Kužių miestelio teritorijos perspektyvinės raidos koncepcija pristatyta Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjos Vilijos Vaičekauskienės Šiaulių rajono savivaldybės tarybai tvirtinimui. Iškilus nesutarimams su visuomene dėl Kužių kapinių plėtos, Kužių miestelio teritorijos perspektyvinės raidos koncepcijos tvirtinimas buvo atidėtas sekančiam tarybos posėdžiui, kuriame ji buvo patvirtinta sprendimu Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. rugsėjo 13d. sprendimu Nr. T-224. Pirmasis koncepcijos variantas tapo pagrindu rengiant Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano konkretizuotus sprendinius. Jie pateikiami šiame 3 tome.

3A tekstinės dalies tome pateikiami Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano konkretizuotų sprendinių tekstinė dalis 8 skyriuose. Kiekviename skyriuje bendrame aiškinamajame tekste konkretizuoti sprendiniai numeruoti pagal skyriaus ir poskyrio numerius paryškintu šriftu, pav. **2.4.1**.

Grafinės dalies 3B tome, esant M1:2000 masteliui, išnaudota galimybė brėžinius apjungti sekančiai:

- pagrindinio žemės, naudojimo ir socialinės infrastruktūros informacija pateikiama kartu su susisiekimo sistemos informacija ir miestelio architektūrinės-erdvinės kompozicijos schema;
- gamtinio karkaso informacija ir žaliųjų plotų sistema pateikta viename plane
- Inžinerinės infrastruktūros grafinė dalis pateikiama atskirame plane.

2. MIESTELIO PADĖTIS IR JO GRETIMŲ TERITORIJŲ RAIDA SAVIVALDYBĖS PERSPEKTYVOJE

2.1. MIESTELIO PADĖTIS ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE IR ŠIAULIŲ APSKRITYJE BEI JOS IŠNAUDOJIMAS MIESTELIO VYSTYMU

Miestelis susiformavo 12 km. kilometrų atstumu į vakarus nuo Šiaulių miesto, prie magistralinio kelio Šiauliai-Palanga, ir geležinkelio Vilnius – Klaipėda. Miestelio agrarinių teritorijų yra ir pietinėje šio magistralinio kelio dalyje bei abipus geležinkelio Vilnius – Klaipėda. Kaip Šiaulių miesto artimas priemiestis jis patiria miesto aglomeracinį poveikį ir yra susietas su juo įvairiapusiais, gan patogiais autotransporto ir geležinkelio transporto ryšiais. Miestelis yra seniūnijos centras ir kaip toks, įtakoja ir perspektyvoje įtakos seniūnijos teritoriją teikdamas administracines ir kitas paslaugas seniūnijos gyventojams.

LR vyriausybės patvirtintame Šiaulių apskrities bendrajame (generaliniame) plane numatytas Šiaulių miesto vystymas kaip **1 lygmens** valstybinio masto (metropolinio) centro lygio, kuris skatintų viso Šiaulių metropolinio ekonominio baseino gamybinio potencialo augimą ir įtrauktų į jį ekonominio baseino miestus ir kaimo gyvenvietes. LR seimo patvirtintame šalies bendrajame plane nustatyta **IA** kategorijos – pagrindinė šalies urbanistinės integracijos ašis (metropolinė) vystoma kaip aktyviausios šalies ašies atkarpa Šiaulių apskrities teritorijoje, apjungianti šalies metropolinius centrus, (Šiaulius, Panevėžį, Kauną, Vilnių, Klaipėdą) ir surišanti su kaimyninių šalių aukšto rango urbanistiniais centrais tiek rytuose, tiek ir vakaruose. Kužių miestelis patenka į šios ašies poveikio zoną.

2.1.1. Nustatyta, kad aglomeruotos urbanizacijos procesas perspektyvoje pagrinde vyks Šiaulių - Radviliškio Šiaulių - Kuršėnų ruože, **IA** kategorijos – pagrindinės (metropolinės) šalies urbanistinės integracijos ašies zonoje. Patenkančios į įtakos arealą gyvenvietės t.t. ir Kužių miestelis, patiria ir patirs didesnę ilgalaikį vystymo impulsą, skatinantį veiklos sričių įvairovę, negu nuošalios gyvenvietės.

2.1.2. Šiaulių rajono savivaldybės bendrajame plane (patvirtintas 2008-07-03 Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-199) Kužių miestelis, rajono gyvenamųjų vietovių tinkle, numatytas kaip **d** kategorijos lokalinis centras, esamas ir paliekamas Kužių seniūnijos centras. Šiems **d** kategorijos gyvenamųjų vietovių centrums prioritetas teikiamas jų tolygiai sklaidai savivaldybės teritorijoje, stiprinamos ir plėtojamos šių centrų administracinės, švietimo, aptarnavimo ir paslaugų funkcijos. Miestelių plėtos zonų ribose galimas kitos tikslinės žemės paskirties ir visų naudojimo būdų/pobūdžių plėtojimas.

2.1.3. Miestelis yra seniūnijos centras ir kaip toks, įtakoja ir perspektyvoje įtakos seniūnijos teritoriją teikdamas administracines ir kitas paslaugas seniūnijos gyventojams. Seniūnijos teritorijoje yra viena stambesnė kaimo gyvenamoji vietovė – Verbūnų kaimas. Šiai gyvenvietei Šiaulių rajono savivaldybės bendrajame plane siūlomas miestelio statusas. Ji teiks seniūnijos gyventojams lokalias aptarnavimo paslaugas kartu su Kužių miestelio aptarnavimo infrastruktūra. Siūloma jas kooperuoti.

2.1.4. Kužių seniūnijos teritorija yra pagrindinės (metropolinės) šalies urbanistinės integracijos ašies zonoje. Miestelio gretimoms teritorijoms nustatytos vystymo kryptys ir pateikti atitinkami reglamentai. Jos pažymėtos pridedamoje schemoje atitinkamais indeksais, o sekančiame poskyryje pateikti vystymo reglamentai sutinkamai su savivaldybės bendruoju planu. (žiūr. 2.1. pav. Kužių miestelio gretimos teritorijos Kužių seniūnijoje ir jų vystymo perspektyva)

2.1.5. Šiaulių rajono savivaldybės bendrajame plane atžymėta, kad žemės ūkio paskirties žemės išsaugojimas aktualesnis seniūnijose, kuriose yra našesnės žemės ir intensyvesnė žemės ūkio gamyba. Kužių miestelis patenka į II zona - labai geros ūkinės vertės žemių zona. Jų dauguma yra melioruotos. Vyraujantis dirvožemių našumo balas – 48,7. Šie dirvožemiai gerai tinka sodams, uogynams bei daržovėms auginti, kas aktualu priemiesčio gyventojų verslui.

2.2. GRETIMŲ TERITORIJŲ PERSPEKTYVINIS VYSTYMAS IR JO REGLAMENTAVIMAS

2.2.1. Kužių miestelio verslininkai turi išnaudoti ir įtakoti seniūnijos teritorijos vystymą, perspektyvoje, skatinanti veiklos sričių įvairovę, sutinkamai su gretimų teritorijų perspektyviniu reglamentavimu, kuris pateiktas žemiau iš Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo plano.

49/K teritorijai.

- U3-Kaimo vietovių – miestelių teritorijų vystymo reglamentas: Prioritetas teikiamas gyvenamųjų vietovių tinklo tolygiai sklaidai savivaldybės teritorijoje esamų kaimų pagrindu. Stiprinamos ir plėtojamos šių centrų administracinės, švietimo, aptarnavimo ir paslaugų funkcijos. Miestelių plėtros zonų ribose galimas kitos tikslinės žemės paskirties ir visų naudojimo būdų/pobūdžių plėtojimas išsaugant ir plečiant esamą miestelių urbanistinę struktūrą. Rengiami inžinerinės infrastruktūros plėtros specialieji planai, įvertinus magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, kuriose po 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.
- U7- Užstatymo gamtinio karkaso teritorijose reglamentas: Prioritetas teikiamas esamų urbanizuotų vietovių išlaikymui ir naujų plėtrai vadovaujantis gamtinio karkaso nuostatais. Galimas kompleksiskai užstatomų gyvenamųjų vietovių detaliųjų planų rengimas, atlikus ūkinei veiklai strateginį pasekmių aplinkai vertinimą arba planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą.
- U9- Urbanizacijos Šiaulių miesto aglomeracinio poveikio teritorijose reglamentas: Prioritetas teikiamas naujų urbanizuotų vietovių formavimui Šiaulių miesto aglomeracinio poveikio zonoje, esamos žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimui į kitą paskirtį ir į visus naudojimo būdus /pobūdžius. Užstatymo intensyvumo laipsnis ir planinės struktūros organizavimas artimi miestų rodikliams. Užstatymas vykdomas vadovaujantis miestelių planinės struktūros plėtros dėsniais.
- M3 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo gražinimas ir gausinimas migraciniuose koridoriuose reglamentas: Tvarkymo tipas taikomas žmogaus veiklos, pirmiausia agrarinės, gerokai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose. Gamtinio kraštovaizdžio formavimo kryptis migraciniuose koridoriuose yra regeneracinė-restauracinė, susijusi

su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu ir nauju ekologizuotu požiūriu į šių teritorijų naudojimą.

- N2 - Gėlo vandens išteklių teritorijos tvarkymo reglamentas: Ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“.

45/K teritorijai.

U4 - Kaimo vietovių – kaimų teritorijų užstatymo reglamentas: Prioritetas teikiamas kaimo gyvenamųjų vietovių tinklo tolygiai sklaidai seniūnijų teritorijose stiprinant šių vietovių žemės ūkio aptarnavimo funkcijas. Kaimų plėtros zonose galimas kitos tikslinės žemės paskirties plėtojimas, gyvenamosios funkcijos intensyvinimas su sąlyga, kad bus užtikrintas centralizuotas vandens tiekimas ir buitinių nuotekų šalinimas.

N2-Gėlo vandens išteklių teritorijos tvarkymo reglamentas: Ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“.

53/K teritorijai.

U4 - Kaimo vietovių – kaimų teritorijų užstatymo reglamentas: Prioritetas teikiamas gyvenamųjų vietovių tinklo tolygiai sklaidai seniūnijų teritorijose stiprinant šių vietovių žemės ūkio aptarnavimo funkcijas. Kaimų plėtros zonose galimas kitos tikslinės žemės paskirties plėtojimas, gyvenamosios funkcijos intensyvinimas su sąlyga, kad bus užtikrintas centralizuotas vandens tiekimas ir buitinių nuotekų šalinimas. Būtina įvertinti magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, kuriose po 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.

M3 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo gražinimas ir gausinimas migraciniuose koridoriuose reglamentas: Tvarkymo tipas taikomas žmogaus veiklos, pirmiausia agrarinės, gerokai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose. Gamtinio kraštovaizdžio formavimo kryptis migraciniuose koridoriuose yra regeneracinė-restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu ir nauju ekologizuotu požiūriu į šių teritorijų naudojimą.

N2 - Gėlo vandens išteklių teritorijos tvarkymo reglamentas: Ūkinė veikla vykdoma vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“.

52/Z teritorijai.

- Žlū - Intensyvios žemės ūkio veiklos našiose žemėse reglamentas: Skatinama prekinės augalininkystės produkcijos gamyba.
- U8 - Statybos žemės ūkio paskirtyje reglamentas: Prioritetas teikiamas esamų gyvenamųjų vietovių ir žemės ūkio tikslinės žemės paskirties išlaikymui. Statyba galima esamose sodybose, naujose ūkininkų sodybose, plėtojant kaimo turizmą ir plečiant žemės ūkio gamybą. Žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimas galimas tik techninės ir socialinės infrastruktūros plėtros tikslais.

54/Z teritorijai

- Žlū - Intensyvios žemės ūkio veiklos našiose žemėse reglamentas: Skatinama prekinės augalininkystės produkcijos gamyba.
- M3 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo gražinimas ir gausinimas migraciniuose koridoriuose reglamentas: Tvarkymo tipas taikomas žmogaus veiklos, pirmiausia

agrarinėse, gerokai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose. Gamtinio kraštovaizdžio formavimo kryptis migraciniuose koridoriuose yra regeneracinė-restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu ir nauju ekologizuotu požiūriu į šių teritorijų naudojimą.

- U8 - Statybos žemės ūkio paskirtyje reglamentas: Prioritetas teikiamas esamų gyvenamųjų vietovių ir žemės ūkio tikslinės žemės paskirties išlaikymui. Statyba galima esamose sodybose, naujose ūkininkų sodybose, plėtojant kaimo turizmą ir plečiant žemės ūkio gamybą. Žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimas galimas tik techninės ir socialinės infrastruktūros plėtros tikslais, įvertinus magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, kuriose po 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.
- Mū - Intensyvi miškų ūkio veiklos kryptis: Tvarkymo kryptis taikoma arealuose, kur vyrauja eksploataciniai (IV grupės) miškų plotai, nepatenkantys į jautriausias gamtines teritorijas. Užtikrinamas racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, auginamos medienos kokybės gerinimas. Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą.

50/M teritorijai

- Žlū-Intensyvios žemės ūkio veiklos našiose žemėse reglamentas: Skatinama prekinės augalininkystės produkcijos gamyba.
- Mū - Intensyvi miškų ūkio veiklos kryptis: Tvarkymo kryptis taikoma arealuose, kur vyrauja eksploataciniai (IV grupės) miškų plotai, nepatenkantys į jautriausias gamtines teritorijas. Užtikrinamas racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, auginamos medienos kokybės gerinimas. Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektus.
- M3 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo gražinimas ir gausinimas migraciniuose koridoriuose reglamentas: Tvarkymo tipas taikomas žmogaus veiklos, pirmiausia agrarinėse, gerokai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose. Gamtinio kraštovaizdžio formavimo kryptis migraciniuose koridoriuose yra regeneracinė-restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu ir nauju ekologizuotu požiūriu į šių teritorijų naudojimą.

55/Z teritorijai

- Žlū-gs Intensyvios žemės ūkio veiklos našiose žemėse - saugomose ir gamtinio karkaso teritorijoje reglamentas: - Veiklą reglamentuoja saugomų teritorijų planavimo dokumentai. Gamtinio karkaso nuostatai. Skatinamas tausojamasis ūkininkavimas.
- T3 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo gražinimas ir gausinimas ekologinėse takoskyrose reglamentas: Tvarkymo tipas taikomas žmogaus veiklos, pirmiausia agrarinės, gerokai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose. Gamtinio kraštovaizdžio tvarkymo kryptis ekologinėse takoskyrose yra regeneracinė-restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu ir nauju ekologizuotu požiūriu į šių teritorijų naudojimą.
- B1 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo išlaikymas ir saugojimas bioekologiniuose branduoliuose reglamentas: Prioritetas teikiamas racionaliam subalansuotam miškų ūkio tvarkymui, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimui, rekreacinio naudojimo reguliavimui bei nustatyto režimo užtikrinimui šiose zonose įsteigtoms ypač saugomoms teritorijoms.

- U7 - Užstatymo gamtinio karkaso teritorijose reglamentas: Prioritetas teikiamas esamų užstatytų vietovių išlaikymui ir naujų plėtrai vadovaujantis gamtinio karkaso nuostatais. Galimas kompleksiskai užstatomų gyvenamųjų vietovių detaliųjų planų rengimas, atlikus ūkinei veiklai strateginį pasekmių aplinkai vertinimą arba planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, ir įvertinus magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, kuriose po 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.
- U8-Statybos žemės ūkio paskirtyje reglamentas: - Prioritetas teikiamas esamų gyvenamųjų vietovių ir žemės ūkio tikslinės žemės paskirties išlaikymui. Statyba galima esamose sodybose, naujose ūkininkų sodybose, plėtojant kaimo turizmą ir plečiant žemės ūkio gamybą. Žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimas galimas tik techninės ir socialinės infrastruktūros plėtros tikslais.
- M_{gk} - Ekstensyvios miškų ūkio plėtros kryptis (gamtinio karkaso teritorijose): Tvarkymo kryptis taikoma gamtinio karkaso teritorijose, kur vyrauja ūkiniai miškai (IV miškų grupė) ir apsauginiai miškai (III miškų grupė). Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą.

51/M teritorijai.

- Žlūg - Intensyvios žemės ūkio veiklos našiose žemėse gamtinio karkaso teritorijoje reglamentas: Veiklą reglamentuoja gamtinio karkaso nuostatai. Skatinamas tausojamasis ūkininkavimas.
- M_{gk} - Ekstensyvios miškų ūkio plėtros kryptis (gamtinio karkaso teritorijose) kryptis Tvarkymo kryptis taikoma gamtinio karkaso teritorijose, kur vyrauja ūkiniai miškai (IV miškų grupė) ir apsauginiai miškai (III miškų grupė). Miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą.
- T1 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo išlaikymas ir saugojimas geoeologinėse takoskyrose reglamentas: Tvarkymo tipas lokalizuotas ištisiniais miško masyvais apaugusiose gamtinio karkaso teritorijose – zonose, išsaugojusiose natūralų (gamtinį) kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. Šios teritorijos – tai šalies gamtinio karkaso „aukso fondas“. Prioritetas teikiamas racionalaus subalansuoto miškų ūkio tvarkymui, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimui, rekreacinio naudojimo reguliavimui bei nustatyto režimo užtikrinimui šiose zonose įsteigtoms (ypač saugomoms) teritorijoms.
- B1 - Esamo kraštovaizdžio natūralumo išlaikymas ir saugojimas bioekologiniuose branduoliuose reglamentas: Prioritetas teikiamas racionaliam subalansuotam miškų ūkio tvarkymui, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimui, rekreacinio naudojimo reguliavimui bei nustatyto režimo užtikrinimui šiose zonose įsteigtoms ypač saugomoms teritorijoms.
- U8 - Statybos žemės ūkio paskirtyje reglamentas: - Prioritetas teikiamas esamų gyvenamųjų vietovių ir žemės ūkio tikslinės žemės paskirties išlaikymui. Statyba galima esamose sodybose, naujose ūkininkų sodybose, plėtojant kaimo turizmą ir plečiant žemės ūkio gamybą. Žemės ūkio tikslinės žemės paskirties keitimas galimas tik techninės ir socialinės infrastruktūros plėtros tikslais.

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas **Konkretizuoti sprendiniai**
 2 skyrius. Miestelio padėtis ir jo gretimų teritorijų raida savivaldybės perspektyvoje

2.1. pav. Kužių miestelio gretimos teritorijos Kužių seniūnijoje ir jų vystymo perspektyva

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Seniūnijos riba
- - - - - Kaimų ir viensėdžių riba

Kaimo vietovės

- ⊙ Esami miesteliai
- ⊙ Naujai formuojami miesteliai

ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖ

- ▨ Sodinių bendrijų žemė
- ▨ Agrarinė žemė

MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖ

- ▨ Vandens fondas

KITOS PASKIRTIES ŽEMĖ

- ▨ Urbanizuotos teritorijos

SAUGOMOS TERITORIJOS

- ▨ Esamų saugomų teritorijų ribos ir eksplicacijos numeris
- ▨ Saugomų teritorijų ribų korektūra (ribos orientacinės)
- ▨ PAST (Pauksčių apsaugai svarbios teritorijos)
- ▨ BAŠT (Buveinių apsaugai svarbios teritorijos)
- ▨ Gamtinis karkasas

KELIAI

- ▨ Magistraliniai keliai
- ▨ Krašto keliai
- ▨ Rajoniniai keliai
- ▨ Perspektiviniai keliai
- ▨ Vietinės reikšmės keliai
- ▨ Gatvės
- ▨ Dviejų ir daugiau kelių geležinkeliai
- ▨ Vieno kelių geležinkeliai

3. MIESTELIO TERITORIJOS VYSTYMO PRIELAIDOS IR JO PERSPEKTYVINĖ ERDVINĖ KOMPOZICIJA

3.1. ISTORINĖS PRIELAIDOS

Kužių bažnytkaimis minimas nuo XVII a. vidurio. Jis priklausė Šiaulių ekonomijai. Miestelio formavimosi erdvinės struktūros šaknys glūdi Lietuvos didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto valdymo laike, kada Lietuvos didžiojoje kunigaikštystėje buvo pradėta valakinė žemės reforma, įvesta ir plito nauja ūkininkavimo sistema, valstiečiai sukeliama į kaimo gyvenvietes, jos formuojamos pagal Europoje paplitusį gotinį erdvinės struktūros modelį. Vyskupas M. Valančius „Žemaičių vyskupystėje“ mini, kad 1652 m. Žemaičių vyskupas Petras Parčevskis patvirtinęs Kužių koplyčiai Jono Kazimiero Godliausko paskirtus 36 valakus žemės su žmonėmis. Taigi koplyčia čia galėjo būti pastatyta apie XVII a. vidurį. Ji, be abejo, buvo pastatyta žmonių apgyventoje vietoje, t.y. kaime, kuris tapo bažnytkaimiu. Jo pavadinimas siejamas su bendrinio žodžiu kužis – „arklys, kumelys, kumeliukas“, arba asmenvardžiu Kudžis.

Rusijos imperijos laikotarpiu, vyskupo M. Valančiaus metu, Kužiuose buvo mokykla, kurioje 1863 m. mokėsi 13 mokinių. Vėliau mokykla buvo surusinta. 1873 m. pastatyta medinė bažnyčia, Šiaulių parapijos filija. Miestelis smarkiai nukentėjo per I pasaulinį karą. Jis 1915 m. sudegė, bažnyčia irgi sudegė. Miestelis ėmė augti XIX amžiuje, kai prie kelio Šiauliai–Telšiai čia buvo pastatyta pašto stotis. 1897 m. Kužiuose gyveno 220 gyventojų.

Atgavus nepriklausomybę Kužiai 1919 m. tapo valsčiaus centru ir priklausė Šiaulių apskričiai. 1923 m. remiantis tarpukario seimo priimtu „Didžiosios žemės reformos įstatymu“, (1922, Kovo 29 d.) prasidėjo dvarų parceliacijos ir senųjų kaimo gyvenviečių skirstymas viensėdžiais. Reikia manyti, kad dalis Kužių miestelio gyventojų gavę žemės išsikėlė į viensėdžius. Kužiuose buvo 35 sodybos ir 180 gyv. 1933 m. įsteigta pradžios mokykla. Buvo girininkija, vartotojų bendrovė, pašto agentūra, policijos punktas ir kt. Kun. Adolfas Kleiba su parapiečiais pastatė naują medinę bažnyčią, kuri buvo sudegusi per I pasaulinį karą. Ji taip pat buvo Šiaulių parapijos filija. 1936 m. ji apjungė 2418 katalikų. Miestelis augo. jo erdvinė struktūra kito. Miestelio centras formavosi bažnyčios zonoje. Užstatymas, reikia manyti, dar turėjo senosios erdvinės struktūros bruožų.

Antrojo pasaulinio karo metu Kužių miestelis vėl smarkiai nukentėjo, miestelis sudegė. Luponių miške 1,5 km atstumu į šiaurės rytus nuo miestelio, naciai sušaudė apie 8000 Šiaulių geto ir Šiaulių kalėjimo kalinių. Pats miestelis apnyko.

Po antrojo pasaulinio karo Lietuvai netekus nepriklausomybės, prasidėjo nauja žemės nusavinimo reforma, kolūkių kūrimas. Sovietiniu laikotarpiu vėl naikinami viensėdžiai ir plėtojami kaimai. Tai savotiškas grįžimas atgal į feodalizmo atmainą 20 amžiuje, kuris tiko atsilikusiai Sovietų sąjungai. Tačiau Lietuvoje nepabėgę į miestus kaimo gyventojai netapo taip prišti prie žemės kaip baudžiauninkai feodalinėje epochoje arba kai kuriose rytinėse Sovietų sąjungos dalyse. Miestelis tapo „Tarybų Lietuvos“ kolūkio centrine gyvenvieta, iki 1950 m. dar buvo ir Kužių valsčiaus centru. Vėliau (nuo 1950 m.) tapo Šiaulių rajono Kužių apylinkės centru. 1959 m. Kužiai turėjo dar tik 141

gyventoją. Miestelis būdamas derlingose žemėse (Sovietų sąjungai pastoviai trūkdavo maisto produktų), augo. Plėtojosi atitinkamos švietimo, buitinio aptarnavimo ir kultūros įstaigos.

Miestelio spartus augimas prasidėjo septyniasdešimtaisiais metais. Buvo parengtas pirmas Šiaulių rajono rajoninio planavimo projektas (1963 m.), kuriuo Kužiams buvo skirtas tarpūkinės gyvenvietės reikšmė, kitaip sakant, teritorinio mikrorajono centro, su atitinkamomis švietimo, buitinio aptarnavimo ir kultūros įstaigom, skirtomis aptarnauti ir gretimų kolūkių gyvenviečių žmones. Buvo parengti keli miestelio gyvenvietės suplanavimo projektai. Pavyzdžiui, 1972 m. projekte jo išvystymas buvo numatytas iki 1530 gyventojų. Realiai, 1970 m. miestelis turėjo 435 gyventojus, o 1989 m. – 1150 gyventojų. Miestelio teritorinė plėtra vyko rytų kryptimi. Šia kryptimi (prie Gruzdžių g.) buvo numatyta plėtoti ir miestelio centrą. Buvo pastatyta vidurinė mokykla, vaikų lopšelis – darželis, tačiau numatyti kultūriniai ir prekybiniai statiniai nebuvo realizuoti.

Miestelio šiaurės vakarinėje dalyje buvo suformuotas kolūkinis gamybinis centras Jame pastatytos mechaninės dirbtuvės su kuro baze, kiaulių ferma ir stambi galvijų ferma. Pastatyti kanalizacijos valymo įrenginiai.

Didžiausia miestelio teritorijos dalis buvo užstatoma mažaaukščiais sodybiniais tipizuotais Lietsovmoderno gyvenamais namais, formuojant perimetrinį gatvėvaizdį, susišaūkiantį su neoklasicistiniu erdviu modeliu. Pagrindinė Gruzdžių ir Statybininkų gatvės papildytos mažaaukščiais (2a. 4-8 bt.) daugiabučiais gyvenamais namais, ir daugiaaukščiais (3-4 a. 18-32 bt.,) gyvenamais namais ir bendrabučiais. Miestelis turi gan vieningą kompaktišką erdvinę struktūrą.

Atgavus nepriklausomybę, vėl prasidėjo nauja žemės reforma. 1995 m. miestelis tapo Kužių seniūnijos centru. Jo gyventojų skaičius nemažėjo ir 2001 m. surašymo duomenimis turėjo 1420 gyventojų. Ekonominės sąlygos, emigracija turėjo įtakos. 2011 m. pradžioje jame buvo 1210 gyventojų. Tačiau miestelis, būdamas patogioje padėtyje, ir geroje žemėje turi galimybę plėtotis.

Miestelis istorinės raidos bėgyje įgavo palyginti vieningą, vertingą, kompaktišką erdvinę struktūrą. Tačiau miestelio centras atsidūrė asimetriškoje padėtyje gyvenamos teritorijos atžvilgiu. Miestelio istorinės raidos demografinis parametras pateiktas 3.1. lentelėje.

3.1. lentelė Kužių miestelio gyventojų dinamika

Metai	1897	1923	1959	1970	1989	2001	2011
Gyven-tojai	220	180	141	435	1150	1420	1210

3.1.1. Miestelio gyvenvietė iki šių dienų išlaikė istorijos bėgyje susiklosčiusią, gan kompaktinę erdvinę struktūrą, su nedidelėmis atviromis agrarinėmis erdvėmis tarp pagrindinių gatvių. Jo erdvinė struktūra išlaikoma konkretizuotuose sprendiniuose.

3.1.2. Miestelis turi gan kompaktišką, suformuotą centrą prie buvusios senosios bažnyčios aikštės. Centrą siūloma renovuoti, jo teritorija ir kompozicija išlaikoma konkretizuotuose sprendiniuose

3.2. EKONOMINĖS IR DEMOGRAFINĖS PLĖTROS PRIELAIDOS

Bendros nuostatos

Miestelio teritorinio vystymo perspektyvoje galimybių ribos paremtos Miestelio ekonominėmis ir demografinėmis galimybėmis. Ekonominės ir demografinės raidos prielaidas lemia šalies, Šiaulių apskrities ir Šiaulių rajono savivaldybės atitinkamos ekonominės ir demografinės vystymo galimybės, prognozuotos teritorijų planavimo ir socialinio – ekonominio vystymo dokumentuose. (Žiūr. Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2008-07-03 Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-199; Šiaulių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas, patvirtintas 2011 02 10 d. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T 11 (1.1.) ir Šiaulių apskrities bendrasis (generalinis) planas; patvirtintas LR Vyriausybės 2008 09 24 d. nutarimu Nr. 1042) Remtis aukštesniais bendraisiais ir specialiaisiais planais numato „Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo taisyklės. (Patvirtintos LR Aplinkos ministro 2004 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. D1-263; LR Aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. D1-591 redakcija) Jų 27. punktą sako: „Rengiant bendruosius planus, turi būti vadovaujama tai pačiai teritorijai ar veiklos sričiai parengtais strateginiais planais.

Demografinėms prognozėms Statistikos departamentas 2004 m. parengė leidinį „Lietuvos gyventojų skaičiaus prognozės 2005–2030 m.“. Jame pateikiami trys gyventojų skaičiaus prognozių variantai, parengti remiantis numatytomis ir priimtomis tikėtinomis pagrindinių demografinių procesų (gimstamumo, mirtingumo ir migracijos) prielaidomis. Iškeltas pagrindinis tikslas - pristabdyti neigiamą natūralų gyventojų prieaugį ir neigiamą migracijos saldo. Šalies demografinės prognozės detalizuotos ir pateiktos Šiaulių apskrities ir rajono savivaldybės teritorijų bendruose planuose. Rengiant miestelio demografinių prognozių variantus į jas atsižvelgta. Tačiau, dėl miestelio specifikos, jo perspektyvinės raidos scenarijai parengti ir remiantis miestelio ir ilgalaikės raidos analize, kuri pateikta miestelio bendrojo plano esamos būklės tome (1 tomas, 5 skyrius).

Ekonominės prielaidos

Ekonomikos raidą atspindi bendrasis vidaus produktas, kuris paprastai prognozuojamas keliais variantais. Šiaulių apskrities ir rajono savivaldybės teritorijų bendruose plane pateiktos ekonominės prognozės 2025 metams. Ekonominio išsivystymo lygio ribos prognozuotos dviem variantais, pavadintais optimistiniu ir pesimistiniu. Orientuojamės į šias prognozes ir pateikiame kai kuriuos pagrindinius rodiklius.

3.2.1. Optimistiniu variantu BVP augimas kasmet gali augti vidutiniškai po 3 - 4 % ir 2023 m. BVP. tenkantis vienam gyventojui pasieks. 26,8-36,5 tūkst. Lt. Pesimistiniu variantu BVP augimas kasmet gali augti vidutiniškai po 2 -3 % ir bus pasiektas 2023 m. BVP. tenkantis vienam gyventojui pasieks. 21,5 – 29,3 tūkst. Lt.

3.2.1. Lentelė. Ekonominio išsivystymo prognozės

	2023	
	Optimistinis	Pesimistinis
BVP mln. Lt.	13200 – 13500	9083 – 7608,2
BVP. tenkantis vienam gyventojui tūkst. Lt.	36,5 – 31,4	29,3 – 21,6

Demografinės prielaidos

Šiaulių apskrities ir rajono savivaldybės teritorijų bendruose planuose pateiktos demografinės prognozės 2025 metams. Optimistiniu ir pesimistiniu scenarijais pateikti galimi kiekvienos Šiaulių apskrities savivaldybės miesto ir kaimo gyventojų skaičiaus kitimo intervalai. Pesimistinis Šiaulių apskrities gyventojų skaičiaus scenarijus yra arčiausiai tikrovės, turint omenyje praeities ir ateities žinomus, bei numatomus įvykius, galinčius vienaip ar kitaip veikti ar įtakoti pagrindinius gyventojų skaičiaus veiksnius. Lyginant su esamos padėties demografiniais rodikliais matome kad rajono savivaldybė pasiekė pesimistinio scenarijus skaičius (Šiaulių rajone 2011 m. pradžioje gyveno apie 47058 gyventojų, (iš jų apie 12695 Kuršėnų mieste), kaimo gyvenvietėse 34363 gyventojai).

Statistikos departamento duomenimis, nuo 2006 m. gyventojų skaičius Šiaulių rajono savivaldybėje kasmet mažėja vidutiniškai 420 gyventojų (migracijos saldo - 420), Kužių miestelio gyventojų skaičius taip pat mažėja. Kužių miestelis, 2001 m. turėjo 1420 gyventojų, (2001 m. gyventojų surašymo duomenys) o 2011 m. pradžiai – 1210 gyventojų. (LR vidaus reikalų ministerijos gyventojų registro duomenys). Seniūnijos duomenimis miestelis turi 1379 gyventojus. Priimame, kad miestelio gyventojų skaičius yra apie 1300 žm. Gyventojų skaičius sumažėjo 120 - žmonių, arba vidutiniškai mažėjo po 12 gyventojų kasmet.

Migracijos saldo Šiaulių rajone ir Kužių miestelyje 2001–2011 m. skirtumai parodyti 3.2.2. lentelėje.

3.2.2. lentelė. Migracijos saldo Šiaulių rajone ir Kužių miestelyje 2001–2011 m.

	Migracijos saldo 2001–2011	
Šiaulių rajono savivaldybė	- 4562	
Kužių miestelis	-120	

Manoma, kad emigracinius srautus neutralizuos imigraciniai, o mažėjant mirtingumui, natūralus gyventojų prieaugis išliks stabilus. Iki 2023 metų dėl palankesnių ekonominių sąlygų prognozuojamas gyventojų skaičiaus stabilizavimasis. Prognozuojame kad Šiaulių rajone gyventojų skaičius 2023 metais gali sumažėti iki 45000 žm. pesimistiniu variantu.

3.2.2. Kužių miestelio specifika nusako tai, kad jis yra Šiaulių miesto artimas priemiestis jis patiria miesto aglomeracinį poveikį ir yra susietas su juo darbo ir kitais ryšiais, iš kitos pusės, priemiestinių maisto produktų tiekėjas. Kužių miestelio gyventojų darbo vietų įvairovė yra nulemta darbo vietų pasiekiamumo kriterijumi, bendra miesto ir

rajonų savivaldybės ekonomine būkle. Todėl, atsižvelgdami į šią specifiką miestelio demografinę raidą prognozuojame 2023 m.

	Optimistinis variantas	Pesimistinis variantas
Gyventojų skaičius, apie	1300	1100

Šiaulių apskrities ir rajono savivaldybės teritorijų bendruose plane pateiktos Gyventojų amžiaus struktūros prognozė 2025 m. kurias pritaikome miesteliui iki 2023 m.

3.2.3. Prisiūskome daugiau optimistinio scenarijaus, numatome gyventojų amžiaus struktūros prognozė 2023 m. sekančiai:

3.2.4. lentelė Gyventojų amžiaus struktūra proc.

Meškuičių miestelis	Gyventojų skaičiaus amžiaus struktūra proc		
	0 - 15	Darbingo	Pensinio
	17,5	58,5	24,0

3.3. ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO EKONOMINĖS – SOCIALINĖS RAIDOS VIZIJA.

Šiaulių rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane pateikta rajono ekonominės – socialinės raidos prognozinė vizija 2017 m.: (Šiaulių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas, patvirtintas 2011 02 10 d. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T 11 (1.1.)

Jame numatoma: Šiaulių rajonas – bendruomeniškas, konkurencingas, atviras investicijoms, pritraukiantis naujų verslo galimybių, pažangaus žemės ūkio kraštas, pasiūžymintis palankia gyvenimui ir poilsiui aplinka. Meškuičių miestelis įsirašo į šią viziją.

Pateikiame investicijų kryptių išranką, aktualią perspektyviniame laikotarpyje Kužių miesteliui, pagal strateginiame plėtros plane numatytus prioritetus.

- I PRIORITETAS. PILIETIŠKOS, APSIŠVIETUSIOS, KŪRYBIŠKOS, SVEIKAI IR SAUGIAI GYVENANČIOS BENDRUOMENĖS KŪRIMAS;

Numatomos investicijos į Bendrojo lavinimo mokyklos pastatų atnaujinimą, Ikimokyklinio ugdymo įstaigos modernizavimą, Šiaulių rajono savivaldybės švietimo centro veiklos, paslaugų kokybės bei prieinamumo didinimo programos parengimą ir įgyvendinimą, Šiaulių rajono viešosios bibliotekos filialų darbo aplinkos ir VIPT modernizaciją ir (ar) įrengimą, kultūros centro filialo infrastruktūros atnaujinimą ir plėtrą, nestacionarių socialinių paslaugų teikimo užtikrinimą (infrastruktūros įsteigimas Šiaulių rajone), Sporto salių ir aikštynų infrastruktūros atnaujinimą ir plėtrą, privačių bendrosios praktikos gydytojų kabinetų plėtrą.

- II PRIORITETAS. VERSLO APLINKOS IR VERSLUMO PLĖTRA.

Asmenų, ketinančių pradėti verslą, konsultavimas, Finansinės paramos teikimas specializuotiems ūkiams (reklamos išlaidų kompensavimas), Mokymų ekologiško ūkininkavimo tema organizavimas, melioracijos statinių rekonstravimas, rajono kultūros ir sakralinių paveldo objektų išsaugojimas.

• III PRIORITETAS. SUBALANSUOTAS RAJONO INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS)

Rekreacinių ir kitų teritorijų planavimo dokumentų rengimas, želdynų ir želdinių inventorizavimas, želdynų sutvarkymo planavimo dokumentų rengimas, želdynų sutvarkymas pagal parengtus projektus, paviršinio vandens telkinių aplinkos, maudyklų, paplūdimių sutvarkymas ir pritaikymas turizmui ir poilsiui, pažintinių takų įrengimas, vandenviečių teritorijų sanitarinių apsaugos zonų projektų parengimas, Šiaulių rajono paviršinio vandens telkinių apsaugos juostų ir zonų planų parengimas, Rajono gyvenviečių gatvių apšvietimo rekonstrukcija ir remontas, Šiaulių rajono miestelių ir kaimų gatvių infrastruktūros gerinimas, gyvenamosios ir bendruomeninės infrastruktūros gerinimas, daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalų (gyvenamoji aplinka) aplinkos gerinimas, sutvarkant apšvietimą, šaligatvius aikšteles, pėsčiųjų ir dviračių takus, privažiuojamuosius kelius, esamų viešųjų pastatų modernizavimas ir pritaikymas kuriamam smulkiajam verslui (amatams), bendruomenės poreikiams ir (ar) socialinėms paslaugoms, rajono katilinių, panaudojant atsinaujinančius energijos šaltinius bei mažinant aplinkos taršą ir šiluminės energijos kainą, rekonstrukcija, Vandens tiekimo, vandens gerinimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra.

3.4. TERITORINĖS PLĖTROS PRIELAIDOS

Būsto plėtros prognozė 2011-2023 metų periodui pateikiame dviem gyventojų skaičiaus kaitos ir gyvenamojo fondo sąlygų gerėjimo, teritorijų poreikio variantais. Pagrindiniai teritorijų plėtros poreikio prognozės periodu kintamieji yra gyventojų skaičiaus kaita ir gyvenamojo fondo sąlygų gerėjimas, išreiškiamas vienam gyventojui tenkančiu naudinguoju plotu.

Optimistinis variantas

3.4.1. Prognozuojama, kad 2023 metais vienam gyventojui Kužių miestelio teritorijoje teks: 32,0 m². naudingojo ploto, rodiklis augs 5,2 m² lyginant su 2011 metais (26,8 m²). Gyventojų skaičius optimistiniu variantu gali siekti 1300 žmonių. Gyvenamasis fondas projektinio laikotarpio gale t.y. 2023 metais sudarys 41600 m² naudingojo ploto (32,0 x 1300=41600). Naujo gyvenamojo fondo reikės pastatyti 9172 m² naudingojo ploto vidutiniškai po 917 m² į metus. Naujo gyvenamojo fondo statybos apimtis skaičiuota įvertinant, jog esamas gyvenamasis fondas sudarantis 32428. m² naudingojo ploto išliks iki sprendinių planuojamo periodo pabaigos t.y. 2023 metų.

Naujų teritorijų poreikis optimistiniu variantu

3.4.2. Teritorijų poreikis skaičiuotas priimant 20 žmones į vieną ha, vienbučių ir dvibučių gyvenamų namų sklypams

- Apsigyvens 286 žm.
- Teritorijų poreikis naujai gyvenamai statybai 14,3 ha
- Kitoms reikmėms 4,1 ha
- Viso 18,4 ha

Pesimistinis variantas

3.4.3. Prognozuojama, kad 2023 metais vienam gyventojui Kužių miestelio teritorijoje teks: 31,2 m².. naudingojo ploto, rodiklis augs 4,4 m² lyginant su 2011 metais (26,8 m²).. Gyventojų skaičius minimaliu variantu gali siekti 1100 žmonių. Gyvenamasis fondas projektinio laikotarpio gale t.y. 2023 metais sudarys 34320 m² naudingojo ploto (31,2 x 1100=34320). Naujo gyvenamojo fondo reikės pastatyti 1892 m² naudingojo ploto vidutiniškai po 189 m² į metus. Naujo gyvenamojo fondo statybos apimtis skaičiuota įvertinant, jog esamas gyvenamasis fondas sudarantis 32428 m² naudingojo ploto išliks iki planuojamo periodo pabaigos t.y. 2023 metų.

Naujų teritorijų poreikis pesimistiniu variantu

3.4.4. Teritorijų poreikis skaičiuotas priimant 15 žmones į vieną ha, vienbučių ir dvibučių gyvenamų namų sklypams

Apsigyvens 61 žm.

- Teritorijų poreikis gyvenamai statybai 4,0 ha
- Kitoms reikmėms 2.0 ha
- Viso 6,0 ha

Teritorijos plėtros poreikis įvertinant ilgalaikius vidutinius kasmetinius plėtros tempus.

Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano, pirmame tome, esamoje būklėje, nustatyti ilgalaikiai miestelio gyvenvietės teritorijos plėtros tempai kurie vidutiniškai siekė 0,55 ha. per metus. Ekstrapoliuojant šį rodiklį į ateitį gauname perspektyvinį gyvenamos teritorijos poreikį 10 m. perspektyvai 5,5 ha.

3.4.5. Prognozuojamas gyvenamos teritorijos poreikis 10 m. perspektyvai pagal ilgalaikius miestelio teritorijos plėtros tempus būtų 4 ha.

- Teritorijų poreikis gyvenamai statybai 5,5 ha
- Kitoms reikmėms 3,5 ha
- Viso 9,0 ha

3.4.6. Miestelio perspektyvinės erdvinės struktūros vystymui pasirinktas pirmasis koncepcijos variantas ir atviras erdvinės struktūros modelis, maksimaliai išsaugant vertingą miestelio teritorinę struktūrą, ją papildant naujomis užstatymui skirtomis dalimis atvirų agrarinių teritorijų sąskaita.

3.4.8. Siūloma teritorijos vystymo kryptis yra siekti kad būtų išlaikyta susiklosčiusi miestelio gyvenvietės erdvinė struktūra, užpildant visų pirma agrarinių teritorijų tarpus tarp atskirų užstatymo dalių, orientuojantis į naujų užstatytinų teritorijų poreikį optimistiniu variantu.

3.4.9. Neįvykdžius siūlomų teritorinės plėtros optimistinių prielaidų, po prognostinio periodo liks teritorijų rezervai tolimesnei perspektyvai.

3.4.10. Rekomenduojamas perspektyvai vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos būstas. Sodyboms planuoti siūlomi 15 - 25 arų sklypai. (Esami sodybinio būsto sklypai gan įvairūs. Jie svyruoja nuo 5,7 aro iki 68,9 aro. Vidutiniškai vienam Kužių miestelio sodybiniam būstui tenka 21,4 aro žemės sklypas).

3.4.11. Siūloma darni (tvari) miestelio teritorinio vystymo kryptis: maksimaliai panaudoti ir vystyti jau susiklosčiusią miestelio erdvinę kompoziciją, ją intensyviai siekiant didesnio efektyvumo.

3.5. MIESTELIO PERSPEKTYVINĖ ERDVINĖ KOMPOZICIJA

Remiantis istorinėmis socialinėmis-ekonominėmis teritorinės plėtros galimybių prielaidomis miestelio perspektyvinės erdvinės struktūros vystymui pasirinktas atviras erdvinės struktūros modelis, maksimaliai išsaugant jau susiklosčiusią miestelio erdvinę kompoziciją, ją papildant naujomis, užstatymui skirtomis dalimis, atvirų agrarinių teritorijų sąskaita, remiantis pirmuoju miestelio perspektyvinės raidos koncepcijos variantu.

Miestelio gyvenvietė iki šių dienų liko gan kompaktiškai užstatytos erdvinės struktūros, apsupta atvirų agrarinių erdvių, kurios įsiterpusiomis tarp kompaktiškai užstatytų dalių, su miestelio parku netoli miestelio centrinės dalies.

Miestelio kompaktiškai užstatytos teritorijos rodo Šiaulių miesto aglomeracinį poveikį ir miestelio charakterį. Miestelio gyvenvietės miestišką arba urbanizuotą charakterį rodo ir jo planavimas ir gatvėvaizdžiai, kurie formuoti pagal miestų sodybinio užstatymo modelį. Kužių miestelyje be sodybinio užstatymo yra kelios mažaaukščių daugiabučių (4- 8 bt.), gyvenamų namų grupės, ir daugiaaukščių (4a. 18-20 bt.) gyvenamų namų grupė prie Gruzdžių ir Statybininkų gatvių. Taip pat ir komunalinė zona vystoma sovietmečiu formuoto gamybinio centro teritorijoje, ir pramonės zona renovuojama tarp magistralinio autokelio ir geležinkelio.

Siūloma išlaikyti miestelio miestišką arba urbanizuotą charakterį ir perimetrinio užstatymo gatvėvaizdžius, kurie formuoti pagal miestų sodybinio užstatymo modelį, renovuojant mažaaukštes daugiabučių gyvenamų namų grupes prie Gruzdžių, Statybininkų gatvių. (žiūr. Architektūrinės erdvinės kompozicijos schema)

Pagrindiniai miestelio gyvenvietės erdvinę struktūrą formuojančiais mazgais lieka ir toliau vystomi:

3.5.1. Miestelio bendrasis polifunkcinis centras (1), kurį formuoja beveik visi pagrindiniai gyventojų aptarnavimo objektai, prie senosios miestelio prekybinės aikštės, susiklosčiusios Vilties ir Rasos tako gatvių sankryžos. Ją formuoja bažnyčia ir sovietmečių pastatyti prekybiniai objektai, seniūnijos pastatas su kitomis tarnybomis, paštas, ambulatorija. Tai miestelio istorinis branduolys, dabar atliekantis ir perspektyvoje atliksiantis bendrojo centro vaidmenį. Augant miestelio gyvenvietei centras buvo vystomas link Gruzdžių gatvės, numatant prie jos ir naują visuomeninį centrą, kuris nebuvo realizuotas. Bendrasis Kužių miestelio centro branduolys susiklostęs apie aikštę prie bažnyčios, pagal Vilties gatvės atkarpą, apimdamas ir gretimų gatvių atkarpas. Jį reikėtų plėtoti, renovuojant ir papildant statiniais. Miestelio istorinis centras atlieka ir ateityje atliks miestelio bendrojo centro vaidmenį. (žiūr. Erdvinės kompozicijos schema). Išlaikoma miestelio centro erdvinė kompoziciją renovuojant ir papildant statinius. Miestelio siluete liks dominuojantys bažnyčios bokštai.

3.5.2. Švietimo ir ikimokyklinio ugdymo centrai (2, 3) (vaikų lopšelis darželis ir vidurinė mokykla), kurie yra bendrojo centro zonoje skirtingose gatvėse.

3.5.3. Memorialinis centras (4- kapinės), šliejasi prie bendrojo centro ir uždaro bendrojo centro Vilties gatvės atkarpą iš vakarų pusės.

3.5.4. Rekreacinis centras – miško parkas (5) su parko įrangos elementais, Parkas nėra galutinai suformuotas. Jis pėsčiųjų ryšiu tiesiogiai siejasi su miestelio bendruoju centru, lengvai pasiekiamas, mėgstamas ir naudojamas miestelio gyventojų, plėtojamas.

3.5.5. Pagrindiniais miestelio erdvinę struktūrą formuojančiais transporto mazgais išskirti: autotransporto mazgas (6), prie kurio yra degalinė ir Kužių kelevinė geležinkelio stotis (7). Keleiviai neturi gero pėsčiųjų ryšio su miestelio gyvenvietės vakarine dalimi per pramonės zoną. Jį siūloma perspektyvoje gerinti.

3.5.6. Pagrindinės miestelio I kategorijos erdvinės struktūros integracinės ašys, integruojančios Kužių miestelį į Šiaulių aglomeracinę zoną sutampa su šalies IA kategorijos – pagrindine šalies urbanistinės integracijos ašimi (metropoline), kuri perspektyvoje vystoma kaip aktyviausios šalies ašies atkarpa Šiaulių rajono teritorijoje. Jos kerta miestelio atviras agrarines erdves dviem – autotransporto ir geležinkelio koridoriais, bei integruoja miestelio gyvenvietę į aglomeracinę zoną per pagrindinius autotransporto geležinkelio transporto mazgus (7. ir 8).

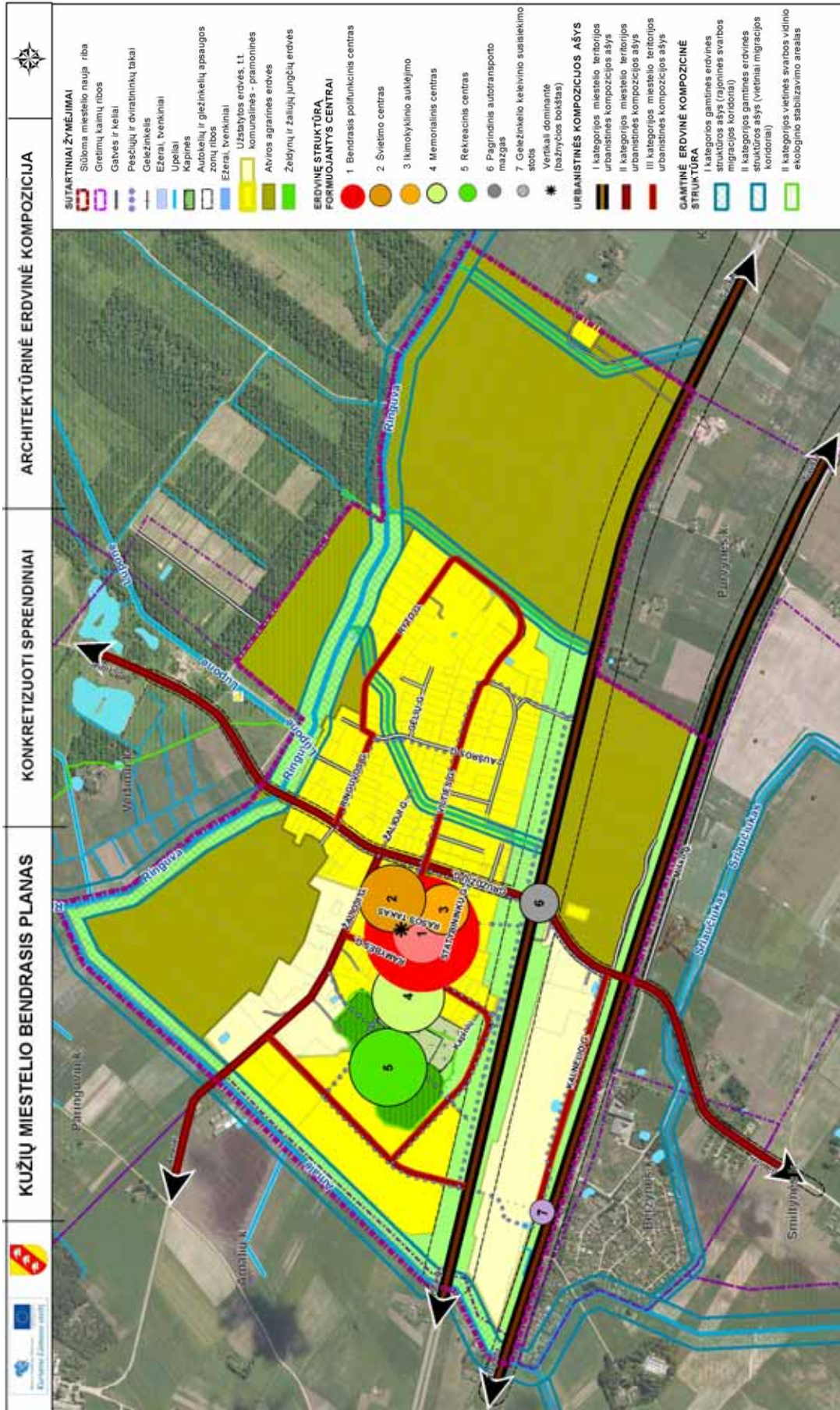
3.5.7. Gruzdžių ir Žalioji gatvių erdvės atvedančios į miestelio bendrojo miestelio centro zoną – išskirtos kaip II kategorijos miestelio lygmens kompozicinės ašys, sąveikaujančios su miestelio išorinės erdvinės struktūros ašimis. Miestelio siluete dominuoja bažnyčios bokštas.

3.5.8. II kategorijos miestelio erdvinės struktūros kompozicinės ašys, yra esamos ir numatomos pagrindinės gyvenamos gatvės. Gatvių erdvių (gatvėvaizdžių) formavime siūloma daugiau ar mažiau išlaikyti perimetrinio užstatymo principą. Gatvėvaizdžių įvairovei vystyti siūloma skatinti vietos gyventojų lokalinį kūrybinį potencialą, (želdinių, aptvarų, kiemo erdvių sutvarkyme, aukšto vandens horizonto panaudojimo dekoratyviniams tvenkiniams, namų rekonstravime. Gali būti rengiami gatvėvaizdžių, arba gatvių kraštovaizdžių tvarkymo projektai

3.5.9. Vilties ir Ringuvos – Ryto ir naujai siūlomų gatvių trasos integruojančios miestelio rytinės dalies gyvenamas erdves su vakarinėmis, išskirtos kaip III kategorijos miestelio erdvinės struktūros kompozicinės ašys.

3.5.10. Pagrindinės miestelio gamtinės erdvinės struktūros kompozicinės ašys yra ir perspektyvoje liks gamtinio karkaso regioninės (Ringuvos upės) ir vietinės reikšmės (Amalės, Luponės upių bei bevardžių upelių) migracijos koridoriai, sudarantys žaliąsias kompozicines jungtis, apie miestelio užstatytas ir siūlomas užstatymui erdves iš rytų šiaurės, vakarų, kas suteikia jo erdvinei struktūrai kompozicinį kompaktiškumą ir išbaigtumą.

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas **Konkretizuoti sprendiniai**
 3. skyrius. Miestelio teritorijos vystymo prielaidos ir jo perspektyvinė erdvinė kompozicija

4. MIESTELIO ŽEMĖS NAUDOJIMAS IR TERITORINIAI REGLAMENTAI

4.1. BENDROS NUOSTATOS

Perspektyvinės tikslinės žemės paskirtys, naudojimo būdai ir pobūdžiai nustatyti vadovaujantis dokumentais: „Dėl pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypų naudojimo būdų turinio, žemės sklypų naudojimo pobūdžių sąrašo ir jų turinio, patvirtinto LR aplinkos ministro 2005 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. 3D-37/D1-40 (Žin., 2005, Nr. 14-450; 2010, Nr. 114-5850), bei žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties būdų ir pobūdžių specifikacija, patvirtinta LR aplinkos ministro 2005 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. D1-151 „Dėl žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijos patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 41-1317; 2006, Nr. 45-1633; 2009, Nr. 147-6608; 2010, Nr. 114-5848; 2011 Nr.2-64).

Konkretizuotuose sprendiniuose, perspektyvinės tikslinės žemės paskirtys, naudojimo būdai priimti konkretizuojant miestelio koncepcijos stadijos aprobuoto varianto žemės naudojimo funkcinius prioritetus bei esamas, miestelio teritorijoje įregistruotas LR registru centre žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdus ir pobūdžius (žiūr. 1 tomą - Kužių miestelio teritorijos bendrojo plano esamą būklę ir 2.3. tomą - Perspektyvinės raidos koncepciją, 2012 m.)

Nustatytos tokios miestelio perspektyvinės tikslinės žemės naudojimo paskirtys, naudojimo būdai ir jų indeksai sutinkamai su aukščiau išvardintais dokumentais:

- 1. Žemės ūkio paskirties žemė:** 1.4 Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai.
- 2. Miškų ūkio paskirties žemė:** 2.2 Rekreaciniai miškai (miško parkai).
3. Konservacinės paskirties žemės miestelyje nenustatyta.
- 4. Vandens ūkio paskirties žemė:** 4.1 Ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai; 4.4 Bendrojo naudojimo vandens telkiniai.
- 5. Kitos paskirties žemė:**
 - 5.1** Gyvenamosios teritorijos: 5.1.1 Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos; 5.1.2 Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių statybos.
 - 5.2** Visuomeninės paskirties objektų teritorijos: 5.2.1 Administracinių pastatų statybos; 5.2.2 Religinių bendruomenių pastatų statybos; 5.2.3 Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos.
 - 5.3.** Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos: 5.3.1 Pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos; 5.3.2. Sandėliavimo statinių statybos.
 - 5.4** Komercinės paskirties objektų teritorijos: 5.4.1 Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos. 5.4.3 Degalinių ir autoservisų statinių statybos.
 - 5.5** Inžinerinės infrastruktūros teritorijos: 5.5.1 Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos; 5.5.2 Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams;
 - 5.6** Bendro naudojimo teritorijos: 5.6.3 Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių.
 - 5.11** Atskirųjų želdynų teritorijos: 5.11.1 Rekreacinės paskirties želdynų; 5.11.3 Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų.

Kužių miestelio teritorijoje veiklą reglamentuoja sekantys LR įstatymai su vėlesniais pakeitimais: Saugomų teritorijų įstatymas (Žin., 1993 Nr. 63-1188, 2001 Nr.108-3902, 2002 Nr.40-1484); Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, (Žin., 1995 Nr.

3-37, 2004 Nr. 153-5571); Aplinkos apsaugos įstatymas, (Žin., 1992 Nr.5-75, 1996 Nr.57-1335, 2002 Nr.2-49, 2003 Nr.61-2763, 2008 Nr.120-4550); Miškų įstatymas (Žin., 1994 Nr. 96-1872; 2001 Nr. 35-1161); Žemės įstatymo pakeitimo įstatymas (Žin., 2004 Nr. 28-868, 2006 Nr.138-5268, 2009 Nr.77-3166); Vandens įstatymas (Žin., 1997 Nr. 104-2615; 2003 Nr.36-1544, 2004 Nr.73-2528); Kelių įstatymas (Žin., 2002 Nr.101-4492, 2008 Nr.135-5229); Teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 1995 Nr. 107-2391, 2004 Nr.21-617); Triukšmo valdymo įstatymas, (Žin., 2004 Nr.164-5971, 2006 Nr.73-2760); Statybos įstatymas (Žin., 2005 Nr.43-1355); Žemės gelmių įstatymas, (Žin., 1995 Nr.63-1582; 2001 Nr.35-1164; 2004 Nr.167-6097); Geriamojo vandens įstatymas, (Žin., 2001 Nr.64-2327); Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, (Žin., 2006 Nr.82-3260); Vietos savivaldos įstatymas, (Žin.,1994, Nr. 55-1049, 2006, Nr. 17-590, Nr. 46-1647, Nr. 73-2756, 2007 Nr. 12-496); LR teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymas (Žin., 1994, Nr. 60-1183; 2005, Nr. 88-3284); Turizmo įstatymas (Žin., 2002 Nr. 123-5507; 2004 Nr. 156-5689, 2005 Nr.88-3285); Atliekų tvarkymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016); Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (Žin., 2011, Nr. 62-2936); Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2005, Nr. 84-3105); kiti įstatymai.

Kužių miestelio teritorijoje veiklą reglamentuoja sekantys LR Vyriausybės nutarimai, su vėlesniais pakeitimais; Vyriausybės 1992-05-12 nutarimas Nr. 343 „Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos“ (Žin., 1992, 22-652; 2003, Nr. 42-1939); Vyriausybės 2004-07-16 nutarimas Nr. 904 „Visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatai“ (Žin., 2004, Nr.112-4189); Vyriausybės 2004-08-18 nutarimas Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 130-4650); Vyriausybės 2004 m. liepos 16 d. nutarimo Nr. 920 "Dėl Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo" (Žin., 2004, Nr. 113-4228; 2012 Nr.64-3240) ir kiti LR Vyriausybės nutarimai, ministerijų ir žinybų teisiniai ir norminiai dokumentai, normatyviniai teisės aktai, patvirtinti planavimo dokumentai. (nuorodos į juos pateiktos atskirų skyrių tekstuose).

4.2. ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖ.

Miestelio vystymui pasirinktas atviras erdvinės struktūros modelis, maksimaliai išsaugojantis susiklosčiusią miestelio erdvinę kompoziciją, papildant miestelio užstatymui skirtas teritorijas atvirų agrarinių teritorijų sąskaita. Žemės ūkio paskirties žemė paliekama užstatytos teritorijos pakraščiuose. Ji perspektyvoje sudarys 150,54 ha. ir 42,3 proc. miestelio teritorijos. Ji patenka į labai geros ūkinės vertės žemių zona, kur vyraujantis dirvožemių našumo balas – 46-50. Kužių seniūnijos Žemės ūkio paskirties teritorijose vyrauja augalininkystės specializacijos ūkiai. Zonos dirvožemiai, gerai tinka sodams, uogynams bei daržovėms auginti. Įvertinant našių dirvožemių apsaugos reikalavimus, visuose zonos žemės ūkio naudmenų plotuose rekomenduojama planuoti subalansuotą tręšimą organinėmis ir mineralinėmis trąšomis, ir reikiamą sausavimo sistemų rekonstrukciją. Kužių miestelyje gyvenantys ūkininkai naudosis taip pat ir gretimų kaimų žemės ūkio paskirties žeme.

4.2.1. Rekomenduojama žemės ūkio paskirties žemes dalinai specializuoti sodininkystei, daržininkystei, atsižvelgiant į Šiaulių miesto gyventojų ir kitų miestų rinkos poreikius. Žemės naudojamo būdas – kitiems žemės ūkio paskirties sklypams, indeksas Z4. Teritorijoms, patenkančioms į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius. (žiūr. Kužių miestelio bendrojo plano konkretizuotų sprendinių žemės naudojimo ir susisiekimo planą M1:2000).

4.2.2. Žemės ūkio paskirties žemė yra melioruota. Jai taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai: Vadovaujantis MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklėmis draudžiama be žemės savininko žinios ir derinimo su institucijomis, patikėjimo teise valdančiomis valstybei nuosavybės teise priklausančius melioracijos statinius, kasti melioruotą žemę giliau kaip 0,7 m, išleisti nuotekas į drenažo sistemas. Melioracijos grioviams nustatoma (matuojant nuo griovio šlaito viršutinės briaunos) 15 m pločio griovio priežiūros juosta, kurioje draudžiama statyti statinius (išskyrus hidrotechnikos), tvirti tvoras, sodinti medžius ir krūmus, ir 1 m pločio daugiamečių žolių apsauginė juosta, kurią galima arti tik persėjant žolę. Drenažo rinktuvams nustatoma po 15 m į abi puses nuo rinktuvo ašinės linijos apsauginė juosta, kurioje draudžiama statyti statinius, sodinti medžius ir krūmus, o galimiems taršos šaltiniams - po 20 m į abi puses apsauginė juosta. Tik tiksliai nustačius (atsikodus) drenažo rinktuvo buvimo vietą ir suderinus su savivaldybės melioracijos specialistais, statinius galima statyti arčiau bet ne mažesniu kaip 5 m atstumu nuo drenažo rinktuvo. Drenažo rinktuvų moliniai drenažo vamzdeliai keičiami neperforuotais plastikiniais vamzdžiais, kai rinktuvų trasas kerta inžinerinių tinklų trasos. Keičiama po 5 metrus į abi puses nuo susikirtimo su tinklais taško. Tiesiant požemines kabelio linijas, inžinerinius tinklus lygiagrečiai drenažo rinktuvams būtina patikslinti drenažo rinktuvo trasą ir inžinerinius tinklus kloti ne arčiau 4 m. atstumu, o nuo 10 kv. lygiagrečios oro linijos ne arčiau 12 m. atstumu nuo patikslintos drenažo rinktuvo trasos.

4.2.3. Magistralinio kelio ir geležinkelio apsauginėse zonose paliekama žemės ūkio paskirties žemė. (naudojimo būdo indeksas Z4.1). Atsižvelgiama į apsaugos zonos reikalavimus. Apsauginėse zonose veikla reglamentuojama Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose. Žemės ūkio paskirties žemė yra melioruota. Jai taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai kaip ir 4.2.2. sprendinyje. Teritorijoms, patenkančioms į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.

4.2.4. Gamtinio karkaso teritorijose (naudojimo būdo indeksas Z4.2) taikomas gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai ir specialus vystymo reglamentas M2: palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas (plačiau žiūr. 5 skyrių: Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema, bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000). Žemės ūkio paskirties žemė yra melioruota. Jai taikomas taip pat MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai kaip ir 4.2.2. sprendinyje. Siūlomas tausojamasis ūkininkavimas arti gyvenamos teritorijos. Teritorijoms, patenkančioms į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.

4.2.5. Galimi laikini statiniai

4.3. MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖ:

Miškų ūkio paskirties žemę (naudojimo būdo indeksas M2) sudaro rekreacinis IIB grupės miškas - Kužių miestelio miško parkas. Miškų ūkio paskirties žemė užima 5,52 ha. Rekreacinio miško naudojimo sąlygas nusako Miškų įstatymas (Žin., 1994 Nr. 96-1872; 2001 Nr. 35-1161).

4.3.1. Miškas tvarkomas pagal parengtą miškotvarkos planą. Miško žemė patenka į gamtinio karkaso geoekologinio stabilizavimo arealą S2. Jai taikomi gamtinio karkaso nuostatai ir specialus vystymo reglamentas S2: palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas. (žiūr. 5 skyrių Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000).

4.4. VANDENS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖ

Vandens ūkio paskirties žemės Kužių miestelio komunalinės zonos teritorijoje yra registruota LR registrų centre kaip ūkinei veiklai naudojami vandens telkinys, (tvenkinys komunalinėje funkcinėje zonoje) išlieka perspektyvoje. Jis žemės naudojimo plane pažymėti indeksu H1. LR Vyriausybė yra patvirtinusi valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinių sąrašą, į kurį iš Kužių miestelio teritorijoje ir šalia jos esančių pratekančių vandentėkmių patenka tik Ringuvos upė. Ji siūloma kaip vandens ūkio paskirties žemės sklypas. Konkretizuotų sprendinių žemės naudojimo plane pažymėti H4 indeksu. Sklype yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos statiniai. Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai.

4.4.1. Siūloma Ringuvos upė kaip vandens ūkio paskirties žemė, bendrojo naudojimo būdo (indeksas H4)

4.5. KITOS PASKIRTIES ŽEMĖ

Bendra charakteristika

Miestelio teritorijoje vyrauja ir perspektyvoje vyraus kitos paskirties žemė. Koreguojant miestelio ribas, plečiant jo teritoriją, siūloma kitos paskirties žemės plėtra, pagrindinai žemės ūkio paskirties žemės, išterpusios tarp užstatytų sklypų, sąskaita. Kitos paskirties žemės nomenklatūra pateikta šio skyriaus 4.1. poskyryje. Kitos paskirties žemės perspektyvoje siūloma 195,6 ha., kas sudarytų 55 proc. visos miestelio teritorijos. (355,0 ha.)

Gyvenamosios teritorijos

Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos teritorijos. Kvartalų indeksai: G1 esamo užstatymo kvartalams, G1N siūlomiems naujo užstatymo kvartalams.

Miestelio teritorijoje vyrauja ir perspektyvoje vyraus vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos teritorijos. Jos užims 78,3 ha ploto. Esami sodybinio būsto sklypai gan

įvairūs. Jie svyruoja nuo 5,7 aro iki 68,9 aro. Vidutiniškai vienam Kužių miestelio vienbučiam ir dvibučiam būstui tenka 21,4 aro žemės sklypas.

4.5.1. Siūloma renovuojant esamo užstatymo kvartalus (G1-1 – G1-21) skatinti stambių sklypų (daugiau 25 arų) dalinimą, tankinant esamą užstatymą. G1-17 teritorijai patenkančiai į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.

4.5.2. Perspektyvai numatomas vienbutis ir dvibutis būstas. Rekomenduojama naujose teritorijose (G1N-1 – G1N-6) detalai jas planuojant, priimti ne daugiau 20- 25 arų sklypus. Naujose teritorijose žemė yra melioruota. Yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos ir hidrotechniniai statiniai. Būtina gauti technines sąlygas ir projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu. Rengiant kvartalų ar sklypų detaliuosius planus ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai (vandens nuvedimui sklypuose ir esamos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai). Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai.

4.5.3. Siūloma miestelio bendrojo centro zonoje, bažnyčios artimoje vizualinėje aplinkoje išlaikyti esamą dviaukštį gyvenamą užstatymą, su galimybe šlaitinių stogų įrengimui (max. h iki kraigo 10 m.). Bendrojo centro zonoje taikomi aukštesni architektūriniai reikalavimai rekonstruojant gyvenamuosius namus ir tvarkant sklypus. (landšafto architektūrai).

4.5.4. Siūloma pagrindinių gyvenamųjų gatvių (Gruzdžių, Vilties, Ringuvos, Ryto, Ramybės, dalies Žaliosios, Švendrės) - urbanistinės integracijos kompozicinių ašių užstatyme išlaikyti tradicinį perimetrinį gatvių užstatymo tipą, (kilusį iš neoklasicistinės perimetrinės gatvėvaizdžių formavimo tradicijos). Naujo užstatymo teritorijose galimi laisvo planavimo elementai.

4.5.5. Siūlomas maksimalus užstatymo intensyvumas/tankis sklype 0,4/0,35.

4.5.6. Siūlomas maksimalus pastatų aukštis. (išskyrus inž. infr. įrenginius) iki kraigo 12 m.)

4.5.7. Sklypų žemė patenkanti į gamtinio karkaso zoną paliekama neužstatyta. (Jai taikomi gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai).

Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių statybos;

Miestelio teritorijoje 2 aukštų gyvenamųjų pastatų statybos kvartalai susiformavo prie pagrindinės Gruzdžių gatvės. Jie užima 8,6 ha ploto. Prie Gruzdžių – Statybininkų gatvių pastatytas 4a. laisvo planavimo gyvenamųjų namų kvartalas, (1,5 ha.). Daugiabučių gyvenamųjų pastatų kvartalai plane pažymėti G2 indeksais. Užstatymas esamas, perspektyvus.

4.5.8. Naujų daugiabučio gyvenamųjų pastatų kvartalų nenumatoma. Gali būti tik atskiri statiniai G1N kvartaluose.

4.5.9. Siūlomas visų daugiabučių gyvenamųjų pastatų sklypų įteisinimas registruojant juos LR registrų centre.

4.5.10. Siūlomas daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir jų aplinkos renovavimas.

4.5.11. Siūloma miestelio bendrojo centro zonoje išlaikyti esamą 2-3a. gyvenamą užstatymą, su galimybe šlaitinių stogų įrengimui (max. h iki kraigo 12 m.).

4.5.12. Siūlomas maksimalus užstatymo intensyvumas/tankis sklype 0,8/05. bendrojo centro zonoje. Kituose kvartaluose atitinkamai 0,7/0,4

4.5.13. Siūloma skatinti komercinių taškų kūrimą Vilties ir Gruzdžių gatvėje prie bendrojo centro zonos, gyvenamuose sklypuose.

Visuomeninės paskirties objektų teritorijos;

Administracinių pastatų statybos teritorija

Administracinių pastatų statybos teritoriją (indeksas V1) sudaro Kužių seniūnijos pastato sklypas, ir Policijos pastato sklypas. (0,29 ha.) Jie yra miestelio bendrajame centre.

4.5.14. Nenumatoma plėsti administracinių pastatų statybos teritoriją. Galima pastatų rekonstrukcija išplečiant naudingą plotą.

4.5.15. Siūlomas maksimalus užstatymo intensyvumas/ tankis sklype – 0,8/0,5.

4.5.16. Siūloma išlaikyti seniūnijos pastato esamą aukštingumą.

4.5.17. Siūloma pagerinti administracinių pastatų architektūrinę išraišką.

Religinių bendruomenių pastatų statybos

Religinių bendruomenių pastatų statybos teritoriją (indeksas V2) sudaro Kužių bažnyčia su aplinka, V2-1, parapiečių bendruomenės V2-2 sklypas (teritorija 0,24 ha). Teritorija patenka į miestelio bendrąjį centrą. Bažnyčia yra jame pagrindinė dominantė, kuri išlieka ir perspektyvoje. Bažnyčia patenkina ir perspektyvoje patenkins Kužių parapiečių poreikius. Kitų konfesijų bendruomenių pastatų statybos teritorijų nenumatoma.

4.5.18. Siūloma išlaikyti miestelio centro pagrindinę formantę ir Miestelio gatvėvaizdžiuose dominuojančią bažnyčią.

Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto, sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos teritorija.

Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto, sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos teritorija (indeksai V3-1, V3-2, V3-3) susideda iš perspektyvinių esančių bendrajame centre teritorijų: Švietimo centro (V3-1) – vidurinės mokyklos teritorijos; Ikimokyklinio ugdymo centro (V3-2) - Kužių vaikų lopšelio – darželio teritorijos, sveikatos apsaugos centro teritorijos (V3-3), Kužių poliklinikos, kuri sudaro, ambulatorija, vaistinė, stomatologijos kabinetas. Viso Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto, sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos teritorija užima 2,3 ha.

4.5.19. Nustatyta, kad vidurinės mokyklos teritorijos rekreacinės teritorijos nėra pakankama, tačiau ją plėsti link Gruzdžių gatvės nėra galimybės.

4.5.20. Nustatyta, kad ikimokyklinio ugdymo (V3-2) ir poliklinikos pastatų statybos teritorijos yra pakankamos perspektyvai. Galima pastatų rekonstrukcija išplečiant naudingą plotą, intensyvinant užstatymą. Maksimalus aukštingumas rekonstruojant statinius - 3 aukštai.

4.5.21. Reglamentai nustatomi teritorijų detaliais planais

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos

Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijų (indeksas P) žemės naudojimas yra dviejų pobūdžių: P1 - pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos teritorijos, kurios išikūrę ir toliau plėtojamos pramonės funkcinėje zonoje, ir P2 - sandėliavimo statinių statybos teritorijos, kurios išikūrę ir toliau plėtojamos komunalinėje funkcinėje zonoje, kartu su miestelio komunaliniais objektais. Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos (P1+P2) sudaro 19,8 ha.

P1 - pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos teritorijos pramonės funkcinėje zonoje.

Pramonės ir sandėliavimo įmonių sklypai pramonės funkcinėje zonoje perspektyvoje sudarys 13,41 ha. Zonos padėtis tarp dviejų pagrindinių šalies transportinių koridorių (automagistralės ir geležinkelio) pasiekiamumo požiūriu yra labai patogioje padėtyje ir turi geras perspektyvas vystymui. Esamos įmonės (P1) užima 10,5 ha. teritorijos. Joje yra ir numatomos įvairios Šiaulių miesto ir Kužių miestelio pramonės, verslo firmos. Zonoje yra UAB "Talša", (pagrindinės veiklos sritys - statybos ir remonto darbai, medienos apdirbimas, gelžbetonio gamyba, metalo konstrukcijų gamyba bei montavimas, technikos nuoma, tarptautiniai pervežimai); TŪB "Žaibas" (įvairios paskirties krovininių automobilių kėbulų, priekabų, puspriekabių gamyba ir miesto, priemiesčio, tolimojo susisiekimo bei specialiosios paskirties mikroautobusų įrengimas) UAB "Miško vėjas" (mediena, jos gaminiai); Ergolain baldai, (baldų gamyba); BA dujos, (dujų įranga ir jos remontas). Zonos teritorija naudojama gan ekstensyviai, firmos palaispniui renovuoja senus korpusus. Yra 2,9 ha. du agrarinių teritorijų sklypai, kurie perspektyvoje siūlomi naujai pramonei, verslui. (indeksas P1N).

4.5.22. Numatoma pramonės ir sandėliavimo įmonių zonos vystymo renovacinė ir teritorijos naudojimo intensyvinimo kryptis. Siūlomas maksimalus užstatymo intensyvumas/ tankis sklype – 0,8/0,5.

4.5.23. Naujai siūlomose pramonės teritorijose žemė yra dalinai melioruota. Būtina gauti technines sąlygas ir projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu. Rengiant zonos ar sklypų detaliuosius planus ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai (vandens nuvedimui sklypuose ir esamos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai). Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai.

4.5.24. Sklypų tvarkymo reglamentai nustatomi įmonių sklypų detaliesiais ar specialiesiais tvarkymo planais.

P2 - sandėliavimo statinių statybos teritorijos komunalinėje zonoje.

Sandėliavimo statinių statybos teritorijos (indeksai nuo P2-1 iki P2-4) komunalinėje zonoje perspektyvoje užims 6,39 ha. Miestelis iš sovietmečio paveldėjo seną nemažą kolūkio gamybinio centro zoną, kurioje yra gyventojų garažai, sandėliai, automobilių ir žemės ūkio technikos remonto dirbtuvės, nedidelė ferma, Kužių seniūnijos atliekų priėmimo punktas (indeksas S). Kuriasi naujos verslo įmonės. Zonoje yra nuotekų valykla. Ji ekstensyviai užstatyta, turi didelius rezervus užstatymo vystymui.

4.5.25. Papildomų sandėliavimo teritorijų nenumatoma. Palaikoma sandėliavimo objektų renovacija, konversija. Zonoje yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos ir hidrotechniniai statiniai. Būtina gauti technines sąlygas detalius ir techninius projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu.

4.5.26. Sklypų tvarkymo reglamentai nustatomi sklypų detaliaisiais ar specialiaisiais tvarkymo planais. Rekomenduojamas Siūlomas maksimalus užstatymo intensyvumas/ tankis sklype – 0,7/0,5.

Komercinės paskirties objektų teritorijos

Komercinės paskirties objektų sklypai (indeksas K1, sklypų nr. nuo 1 iki 12) ir K3, sklypų nr. nuo 1 iki 2) yra miestelio bendrojo centro, komunalinėje ir pramonės funkcinėse zonose. Žemės naudojimo pobūdis - Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybai (K1) ir degalinių, autoservisų objektų statybai (K3). Komercinės paskirties objektų sklypai miestelyje sudaro 8,6 ha.

4.5.27. Siūloma miestelio bendrojo centro zonoje išlaikyti esamą dviaukštį komercinių objektų užstatymą, su galimybe šlaitinių stogų įrengimui (max. h iki kraigo 12 m.). Bendrojo centro zonoje taikomi aukštesni architektūriniai reikalavimai rekonstruojant, renovuojant komercinius objektus, jų sklypų sutvarkymui.

4.5.28. Siūloma miestelio bendrojo centro zonoje skatinti komercinių taškų kūrimą, ypač prie pagrindinės Gruzdžių gatvės.

4.5.29. Galimas (leidžiamas) komercinio naudojimo pobūdžio teritorijos vystymas keičiant esamą žemės naudojimo pobūdį į komercinės paskirties objektų sklypus, bendrojo centro, komunalinėje ir pramonės funkcinėse zonose.

4.5.30. Leidžiamas pagrindinių gatvių gyvenamuose sklypuose (Gruzdžių, Vilties, Ringuvos, Ryto, Ramybės, dalies Žaliosios g.) komercinių taškų kūrimasis, nepažeidžiant aplinkos apsaugos normatyvų.

4.5.31. Siūlomas komercinio naudojimo pobūdžio sklypuose (K1) maksimalus užstatymo intensyvumas/ tankis 0,6/0,35. Reglamentai nustatomi ir tikslinami sklypų detaliaisiais planais

Inžinerinės infrastruktūros teritorijos

Inžinerinės infrastruktūros naudojimo būdo teritorijos (indeksas I) miestelyje yra keli pobūdžiai: susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos (I1 - 3,34 ha.) ir Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams (I2). Jos užima 30,98 ha., iš kurių 2,3 ha. yra naujai siūlomos.

Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos teritorijos

Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos žemės naudojimo pobūdžio teritorijos (indeksas I1 viso 5 sklypai sudaro 3,34 ha. Tai perspektyviniai katilinės, nuotekų valyklos, geležinkelio stoties, stambių transformatorių pastočių sklypai).

4.5.32. Numatomas susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos žemės naudojimo pobūdžio teritorijose esamų techninių įrenginių pastovus atnaujinimas.

4.5.33. Teritorijų naudojimo režimas ir reglamentai nustatyti nuotekų valyklų atitinkamuose teisiniuose dokumentuose ir jų tvarkymo specialiuose planuose.

Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams

Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių žemės naudojimo pobūdžio teritorijos (indeksas I2) sudaro 30,98 ha. Iš jų 28,68 ha. sudaro esamos teritorijos. Naujoms gatvėms (su inžineriniais tinklais) reikės 2,3 ha. teritorijos.

4.5.34. Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių žemės naudojimo pobūdžio teritorijų režimas priimtas sutinkamai su nustatytom gatvių B1, C2, D1-1, D1-2, D2-2, D2-3 kategorijom, pagal STR 2.06.01:1999 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“, ir kelių kategorijom pagal Kelių techniniu reglamentą KTR 1.01:2008, inžinerinių tinklų normatyvais bei specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis. Naujos gatvės (su inžineriniais tinklais) numatytos melioruotose žemėse. Būtina gauti technines sąlygas ir projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu. Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai.

Bendro naudojimo teritorijos

Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių naudojimo pobūdžio teritorija

Prie urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių naudojimo pobūdžio teritorijos priskirtos miestelio kapinės (indeksas B2, 4,1 ha) ir miestelio bendrojo centro aikštė (indeksas B3, 0,06 ha.). Aikštė yra svarbiausia perspektyvinė miestelio bendrojo centro viešoji erdvė prie bažnyčios .

4.5.35. Kapinių vystymas numatytas sutinkamai su patvirtintu jų detaliuoju planu ir reglamentu

4.5.36. Siūlomi padidinti landšafto architektūros reikalavimai miestelio bendrojo centro aikštei – skverui.

4.5.37. Siūloma parengti aikštei landšafto architektūros tvarkymo planą.

Atskirųjų želdynų teritorijos

Atskirųjų želdynų naudojimo būdo teritorijas (indeksas E) sudaro du jų teritorijų naudojimo pobūdžiai: rekreacinių želdynų teritorijos (indeksas E1) ir apsauginių želdynų teritorijos (indeksas E2). Jos formuoja Kužių miestelio žaliajį karkasą kartu su gamtinio karkaso dalimis žemės ūkio paskirties žemėje.

Rekreacinio naudojimo pobūdžio želdynų teritorijos.

Rekreacinio naudojimo pobūdžio (indeksas E1) želdynų teritorijas sudaro esamas Kužių miestelio parkas (indeksas E1-1, 7,3 ha., iš kurių 5,52 ha. yra miško paskirties žemė) ir Kužių skveras (indeksas E1-2, 0,16 ha.).

4.5.38. Perspektyvinės rekreacinio naudojimo pobūdžio želdynų teritorijos (E1-1, E1-2) tvarkomos pagal parengtus landšafto architektūros tvarkymo planais nustatytus reglamentus, puoselėjant vietines tradicijas.

4.5.39. Kužių miestelio parkas (E1-1) patenka į gamtinio karkaso geoekologinio stabilizavimo arealą S2. Jam taikomi gamtinio karkaso nuostatai ir specialus reglamentas S2: palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas. (Plačiau žiūr. 5 skyrių: Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000).

Apsauginio ir ekologinio naudojimo pobūdžio želdynų teritorijos.

Apsauginio ir ekologinio naudojimo pobūdžio (indeksas E3) želdynų teritorijas sudaro: apsauginių želdynų teritorijos prie geležinkelio (E3-1 - E3-4, - 5,5 ha.); apsauginių želdynų teritorijos prie magistralinio kelio; (E3-6 - E3-10, -23,2 ha.); apsauginių želdynų teritorijos prie upių ir upelių (E3-11 - E3-14, - 9,4 ha).

4.5.40. Apsauginių želdynų teritorijos prie geležinkelio (E3-3) ir apsauginių želdynų teritorijos prie magistralinio kelio; (E3-6 - E3-10) žemės dalinai yra melioruotos. Tvarkant šias teritorijas būtina gauti technines sąlygas ir tvarkymo projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu. Būtina vadovautis MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklėmis.

4.5.41. Apsauginių želdynų teritorijos prie upių (E3-11 - E3-14) yra melioruotos ir patenka į miestelio gamtinį karkasą. Yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos statiniai. Tvarkant šias teritorijas būtina gauti technines sąlygas ir tvarkymo projektus derinti su Šiaulių rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus Melioracijos poskyriu. Būtina taikyti gamtinio karkaso nuostatų reikalavimus šioms teritorijoms, patenkančioms į gamtinį karkasą. Nustatyti specialūs gamtinio karkaso migracinių koridorių reglamentai: M2- palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas; M3- gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai. (Plačiau žiūr. 5 skyrių: Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000). Teritorijoms, (E3-13, E3-14) patenkančioms į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas statinių skaičius.

4.5.42. Rekomenduojama tolesnėse planavimo stadijose nenumatyti užstatymo gyvenamos teritorijos sklypų dalyse, kurios patenka į Kužių miestelio gamtinio karkaso migracijos koridorius M2, M3. Statiniai statytini sklypo dalyje, ne gamtinio karkaso zonoje.

4.6. TERITORIJOS BALANSAS

4.1. lentelė. Žemės naudojimo paskirtys, būdai, ir pobūdžiai, Kužių miestelio teritorijoje. Teritorijų balansas

Žemės naudojimo paskirtis	Žemės naudojimo būdas	Žemės naudojimo pobūdis	Žemės naudojimo paskirties, būdo, pobūdžio indeksas plane	Teritorijų nr. plane	Plotas ha	Procentas	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7	8
Žemės ūkio paskirties žemė	-	-	Z4	1 - 8	117,09	15,9	Melioruotos žemės
Žemės ūkio paskirties žemė	Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	žemės ūkio paskirties sklypai apsauginėse zonose	Z4.1	1 - 3	12,82	1,7	Apsauginės zonos, žemės melioruotos
Žemės ūkio paskirties žemė	Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	žemės ūkio paskirties sklypai gamtiniame karkase	Z4.2	1 - 6	20,63		Melioruotos žemės
Miškų ūkio paskirties žemė	Rekreacinių miškų sklypai	-	M2	1	5,52		
Vandens ūkio paskirties žemė	Ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai		H1	1	0,19		
Vandens ūkio paskirties žemė	Bendrojo naudojimo vandens telkiniai	-	H4	1	2,2	1,8	Valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinys, Ringuvos upė
Kitos paskirties žemė	Gyvenamos teritorijos	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos	G1	1 - 17 N-1-6	77,8		Nauji (N1- N-6) kvartalai melioruotose žemėse.
Kitos paskirties žemė	Gyvenamos teritorijos	Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių statybos	G2	1 - 8	8,64	1,2	

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

1	2	3	4	5	6	7	8
Kitos paskirties žemė	Visuomeninės paskirties objektų teritorijos	Administracinių pastatų statybos	V1	1 - 2	0,29		
Kitos paskirties žemė	Visuomeninės paskirties objektų teritorijos	Religinių bendruomenių pastatų statybos	V2	1 - 2	0,24	0,3	
Kitos paskirties žemė	Visuomeninės paskirties objektų teritorijos	Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos	V3	1 - 3	2,23	3,5	
Kitos paskirties žemė	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos		P1	1 - 2	13,41		
Kitos paskirties žemė	Sandėliavimo statinių statybos teritorijos		P2	1 - 4	6,39		
Kitos paskirties žemė	Komercinės paskirties objektų teritorijos	Prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos.	K1	1 - 12	7,35	0,6	
Kitos paskirties žemė	Komercinės paskirties objektų teritorijos	Degalinių ir autoservisų statinių statybos	K3	1 - 12	1,26	0,6	
Kitos paskirties žemė)	Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos	I1	1 - 6	3,34	1,2	
Kitos paskirties žemė	Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams	I2	-	30,9	7,5	Nauji (N1- N-6) kvartalai melioruotose žemėse
Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Kapinių	B2	1	4,1	0,1	
Kitos paskirties žemė	Bendro naudojimo teritorijos	Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių	B3	1	0,06	0,1	
Kitos paskirties žemė	Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos	-	S	1	0,09		
Kitos paskirties žemė	Atskirųjų želdynų teritorijos	Rekreacinės paskirties želdynų (parkų)	E1	1 - 2	2,25	6,4	Likusi 5,52 ha. parko teritorija priskaičiuota miškų ūkio žemės paskirčiai. Viso 7,5 ha.

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
 4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

1	2	3	4	5	6	7	8
Kitos paskirties žemė	Atskirųjų želdynų teritorijos	Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų	E3		38,2	1,3	Dalis žemės yra melioruotos, hidrotechniniai statiniai gamtiniame karkase
Iš viso					355,0	100	

4.7. ŽEMĖS NAUDOJIMO REGLAMENTŲ. SUVESTINĖ

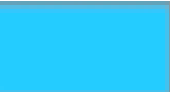

Tikslinių žemės paskirčių, naudojimo būdų ir reglamentų suvestinė parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. balandžio 13 d. Nr. D1-188 įsakymu „Dėl žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties, būdų ir pobūdžių specifikacijos patvirtinimo“ pakeitimo. Žemės naudojimo indeksai (Z2, M2, H4, G1, G2, V3, ir kiti) priimti sutinkamai su Žemės sklypų pagrindinės žemės naudojimo paskirties būdų ir pobūdžių specifikacija, jos papildymais, patvirtinta LR aplinkos ministro įsakymu Nr.D1-151.

Kvartalų ir sklypų numeriai pateikiami prie atitinkamo žemės naudojimo indekso (pav. G1-10, V3-3, E1-7). Naujai siūlomų gyvenamų kvartalų numeriai išskirti papildomu indeksu N (pav. G1N-3)

4.7.1 lentelė

Perspektyvinė tikslinė žemės paskirtis, jos naudojimo būdas	Patenka į perspektyvinę funkcinių prioritetų zoną	REGLAMENTAI
1	2	4
Z Žemės ūkio paskirties žemė ir jos naudojimo būdai		Nustatant naudojimo reglamentus vadovujamasi Žemės įstatymu (2004-02-21, Nr. IX-1983) ir poįstatyminiais aktais, Saugomų teritorijų įstatymu (2001-12-28, Nr.IX-628) ir poįstatyminiais aktais, Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis (Žin., 1992, 26-774, Žin., 2010, Nr. 98-5089) ir kt. teisės aktais.
Z4 Kiti žemės ūkio paskirties sklypai	Patenka į perspektyvinę agrarinio funkcinio prioriteto zoną	Taikomas intensyvios žemės ūkio veiklos našiose žemėse reglamentas numatytas rajono savivaldybės bendrajame plane. Skatinama prekinės augalininkystės produkcijos gamyba. Prie gyvenamos zonos skatinamas tausojamasis ūkininkavimas. Žemė yra melioruota. Jai taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai. Teritorijoms pažymėtoms indeksais Z4-5, Z4-6, Z4-7, G1-17, patenkančioms į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.
Z4.1 Kiti žemės ūkio paskirties sklypai apsauginėse juostose	Patenka į perspektyvinę agrarinio funkcinio prioriteto zoną	Taikomas Intensyvios žemės ūkio veiklos našiose žemėse reglamentas numatytas rajono savivaldybės bendrajame plane. Magistralinio kelio apsauginėje juostoje veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos. Žemė yra melioruota. Jai taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai. Teritorijai pažymėti indeksu Z4.1-2, patenkančiai į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.
Z4.2 Kiti žemės ūkio paskirties sklypai gamtiniame karkase	Patenka į perspektyvinę agrarinio funkcinio prioriteto zoną	Taikomi gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai ir specialus M2 ir M3 reglamentas (žiūr. 5 skyrių Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000). Žemė yra melioruota. Jai taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai: Teritorijoms pažymėtoms indeksais Z4.2-5, Z4.2-6 patenkančioms į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai**4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai**

Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Inžinerinės infrastruktūros koridoriams Atskirųjų želdynų teritorijoms						
M Miškų ūkio paskirties žemė ir jos naudojimo būdas	Patenka į perspektyvinę rekreacinio funkcinio prioriteto zoną	Miško naudojimo sąlygas nusako Miškų įstatymas (Žin., 1994 Nr. 96-1872; 2001 Nr. 35-1161).					
M2 Rekreacinių miškų sklypai 		II B grupės miškas tvarkomas pagal parengtą miškotvarkos planą. Miško žemė patenka į gamtinio karkaso geoekologinio stabilizavimo arealą S2. Jai taikomi gamtinio karkaso nuostatai ir specialus reglamentas S2 (žiūr. 5 skyrių Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema bei Gamtinio karkaso formavimo ir žaliųjų plotų sistemos planą M1:2000).					
H Vandens ūkio paskirties žemė ir jos naudojimo būdas		Teritorijų naudojimo režimą reglamentuoja: Žemės įstatymas (2004-02-21, Nr. IX-1983) ir poįstatyminiai aktai, Saugomų teritorijų įstatymas (2001-12-28; įstatymas Nr.IX-628) Vandens įstatymas (Žin., 1997 Nr. 104-2615; 2003 Nr.36-1544, 2004 Nr.73-2528), Melioracijos įstatymas (Žin., 1993, Nr.71-1326; 1995, Nr.53-1298) ir poįstatyminiai aktai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (1992 07 14, , 1992, 26-774, 2010, Nr. 98-5089), Gamtinio karkaso nuostatai					
H1 Ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai 	Patenka į perspektyvinę komunalinę funkcinio prioriteto zoną	Perspektyvinis tvenkinys komunalinėje funkcinėje zonoje naudojamas ūkinei veiklai. Naudojimą reglamentuoja vandens telkinių apsaugos ir naudojimo normatyviniai dokumentai					
H4 Bendrojo naudojimo vandens telkiniai 	Patenka į perspektyvinę agrarinio ir gyvenamąją funkcinio prioriteto zonas	Ringuvos upė (valstybinės reikšmės vidaus vandens telkinys) siūloma kaip vandens ūkio paskirties žemė. Naudojama bendriems poreikiams ir ribotai rekreacijai. Yra valstybei priklausantys ir bendro naudojimo melioracijos ir hidrotechniniai statiniai. Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai.					
Kitos paskirties žemė ir jos naudojimo būdai		Teritorijų naudojimo režimą reglamentuoja: Žemės įstatymas (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-868); Miškų įstatymas (Žin., 1994 Nr. 96-1872; 2001 Nr. 35-1161); Vandens įstatymas (Žin., 1997 Nr. 104-2615; 2003 Nr.36-1544, 2004 Nr.73-2528); Teritorijų planavimo įstatymas (Žin., 1995 Nr. 107-2391, 2004 Nr.21-617); Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas, (Žin., 2006 Nr.82-3260);, 2002 Nr. 123-5507; 2004 Nr. 156-5689, 2005 Nr.88-3285); Atliekų tvarkymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016); Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (Žin., 2011, Nr. 62-2936); kiti įstatymai, bei poįstatyminiai aktai. Papildomos žemės naudojimo ir statybos sąlygos gali būti nustatytos kvartalų ir sklypų detaliesiais planais.					
G Gyvenamosios teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Gyvenamų teritorijų Nr. plane	Maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas /užstatymo tankis	Maksimalus pastatų aukštis. (išskyrus bažnyčias ir inž. infr. įrenginius	Rekomenduojamas naujos statybos sklypo plotas arais	Papildomi reglamentai
G1 Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų statybos	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro	Renovacija	G1-3, G1-4, G1-5, G1-8, G1-9,	0,4/0,35	2a/12m.	-	Statiniams, bendrojo centro zonoje taikyti aukštesnius architektūrines

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

	funkcinių prioritėtų zona						raiškos reikalavimus, įvertinant bažnyčios vizualinį dominavimą
	Patenka į perspektyvinę ekstensyvaus užstatymo gyvenamųjų funkcinių prioritėtų zona.	Renovacija	G1-1, G1-2, , G1-6 G1-7, G1-10, G1-11, G1-12, G1-13, G1-14 G1-15, G1-16, G1-17,	0,4/0,35	2a/12m.	Sutinkamai su sklypo detaliu planu, bet ne mažiau 10 arų	Kvartalamams prie automagisralės ir Kužių geležinkelio stoties numatomos apsaugos nuo galimo triukšmo priemonės Teritorijai pažymėtai indeksu G1-17, patenkančiai į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas pastatų skaičius.
		Nauja statyba	G1N-1, G1N-2, G1N-3, G1N-4, G1N-5 G1N-6	0,4/0,35	2-3a/12m.	15-25 a.	Kvartalamams prie automagisralės ir numatomos apsaugos nuo galimo triukšmo priemonės. Žemė yra melioruota. Ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai, esamos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai. Taikomas MTR 1.12.01:2008 melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių reglamentai
G2 Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių statybos	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinių prioritėtų zona	Renovacija	G2-5, G2-6	0,8/0,4	3a/1 m.	-	Statiniams, bendrojo centro zonoje taikyti aukštesnius architektūrinės raiškos reikalavimus Leidžiama kurti komercinius taškus pirmuose aukštuose
	Patenka į perspektyvinę ekstensyvaus užstatymo gyvenamųjų	Renovacija	G2-1, G2-2 G2-3, G2-4 G2-7, G2-8	0,7/04	2a/12m.	-	Leidžiami komercinės paskirties objektų sklypai ar patalpos gyvenamojoje teritorijoje

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

	funkcinių prioritetų zona..						esamuose sklypuose prie pagrindinių Gruzdžių, Žaliosios ir Vilties gatvių.
Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Visuomeninės paskirties objektų teritorijoms. Komerčinės paskirties objektų teritorijoms. Inžinerinės infrastruktūros teritorijoms Atskirųjų želdynų teritorijoms						
V Visuomeninės paskirties objektų teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Visuomeni- nių teritorijų Nr. plane	Maksimalus sklypo užstatymo intensyvum- as /užstatymo tankis	Maksimalus pastatų aukštis. (išskyrus bažnyčias ir inž. infr. įrenginius	Papildomi reglamentai	
V1 Visuomeninės paskirties objektų teritorijos/ Administracinių pastatų statybos 	Patenka į perspekty- vinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Renovacija	V1	0,8/0,5	2a/12m.	Išlaikyti esamą aukštingumą ir pagerinti architektūrinę raišką.	
V2 Visuomeninės paskirties objektų teritorijos/ Religinių bendruomenių pastatų statybos 	Patenka į perspekty- vinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Renovacija	V2	0,4/03	-	-	
V3 Visuomeninės paskirties teritorijos/ Mokslo ir mokymo, kultūros ir sporto sveikatos apsaugos pastatų bei statinių statybos 	Patenka į perspekty- vinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Renovacija	V3-1, V3-2, V3-3,	Sutinkamai su sklypų detaliais planais	3a/12 m. 2a/10 m.	Išlaikyti esamą aukštingumą. Galimas šlaitinių stogų įrengimas.	

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Leidžiama įrengti komercines patalpas visuomeniniuose statiniuose Inžinerinės infrastruktūros teritorijoms Atskirųjų želdynų teritorijoms					
P Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Pramonės ir sandėliavimo teritorijų Nr. plane	Maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas /užstatymo tankis	Maksimalus pastatų aukštis. inž. infr. įrenginius	Papildomi reglamentai
P1 Pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos	Patenka į perspektyvinę pramonės funkcinių prioritetų zoną	Renovacija, plėtra	P1-1, P1-2	0,8/0,5 arba sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	Sutinkamai su technologinių įrenginių reikalavimais	Teritorijai patenkančiai į gamtinį karkasą taikomi gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai.
	Patenka į perspektyvinę pramonės funkcinių prioritetų zoną	Nauja statyba	P1N-1, P1N-2	0,8/0,5 arba sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	Sutinkamai su technologinių įrenginių reikalavimais	Tvarkant sklypus ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai (vandens nuvedimui sklypuose ir senos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai.
P2 Sandėliavimo statinių statybos	Patenka į perspektyvinę komunalinę funkcinių prioritetų zoną	Renovacija, konversija ir nauja statyba	P2-1, P2-2, P2-3, P2-4,	0,7/0,5 arba sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	Sutinkamai su technologinių įrenginių reikalavimais	Teritorijai patenkančiai į gamtinį karkasą taikomi gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai
Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Komerinės paskirties objektų sklypams, Inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, Atskirųjų želdynų teritorijoms, V3 visuomeninės paskirties objektų teritorijoms (tik P2) Gyvenamoms teritorijoms (tik P2)					
K Komerinės paskirties objektų teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Komerinių teritorijų Nr. plane	Maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas /užstatymo tankis	Maksimalus pastatų aukštis.	Papildomi reglamentai
K1 teritorijos prekybos, paslaugų ir pramogų objektų statybos	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Renovacija	K1-1, K1-2, K1-3, K1-4, K1-5	0,6/0,35	2a/10 m.	Statiniams, patenkantiems į bendrojo centro zoną taikyti aukštesnius architektūrinės raiškos reikalavimus, įvertinant bažnyčios dominavimą centro vizualinėje zonoje. Galimas šlaitinių stogų įrengimas.

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai

4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

	Patenka į perspektyvinę komunalinę funkcinių prioritetų zoną.	Renovacija su plėtra	K1-6, K1-7	0,6/0,35 arba sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	2a/10 m. arba sutinkamai su technologinių įrenginių reikalavimais	Tvarkant sklypus ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai (vandens nuvedimui sklypuose ir senos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai
	Patenka į perspektyvinę pramonės funkcinių prioritetų zoną.	Renovacija su plėtra	K1-8 K1-9, K1-10, K1-11, K1-12,	0,8/0,4 arba sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	Sutinkamai su technologinių įrenginių reikalavimais	Tvarkant sklypus ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai (vandens nuvedimui sklypuose ir senos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai
K3 Degalinių ir autoservisų statinių statybos	Patenka į perspektyvines pramonės ir komunalinę funkcinių prioritetų zonas.	Renovacija su plėtra	K3-1, K3-2	0,5/0,35	2a/12 m.	
Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Leidžiama įrengti visuomenines patalpas komercinės paskirties statiniuose; Inžinerinės infrastruktūros teritorijoms; Sandėliavimo statinių statybos Visuomeninės paskirties patalpoms, Gyvenamosios teritorijoms (K1 naudojimo būdo teritorijose). Atskirųjų želdynų teritorijoms					
I Inžinerinės infrastruktūros teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Inžinerinės infrastruktūros teritorijų Nr. plane	Maksimalus sklypo užstatymo intensyvumas /užstatymo tankis	Maksimalus pastatų aukštis.	Papildomi reglamentai
II Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų statybos	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinių prioritetų zoną	Renovacija	II-3	sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	-	Vizualiai teršianti centro zoną transformatorių pastotė. Renovuojant tinklus juos kabeliuoti ir pagerinti architektūrinę raišką.
	Patenka į perspektyvinę intensyvaus užstatymo gyvenamųjų funkcinių prioritetų zoną..	Renovacija	II-4	sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	-	Išlaikomas esamas aukštingumas

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai
4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai

	Patenka į perspektyvinę komunalinio funkcinio prioriteto zoną	Renovacija	I1-1, I1-2,	0,4/0,3 arba sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	Sutinkamai su technologinių įrenginių reikalavimais	Esamiems nuotekų valymo įrenginiams ir garažams, gerinamas vietovaizdis. Teritorijai patenkančiai į gamtinį karkasą taikomi gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai
	Patenka į perspektyvinę I kategorijos urbanistinės integracijos ašį.	Renovacija	I1-5	sutinkamai su sklypo detaliuoju planu	2a/10 m.	Gerinamas keleivinės stoties vietovaizdis. Detaliai planuojant pramonės zoną, numatomas ir įteisinamas pėsčiųjų ryšys į miestelį.
I2 Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams	Patenka į visas perspektyvines funkcinių prioritėtų zonas	Renovacija ir nauja statyba	Susisiekimo koridoriams laikytis reglamento STR 2.06.01:1999 "Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos" su vėlesniais pakeitimais, gatvių B1, C2, D1-1, D1-2, D2-2, D2-3, kategorijoms. Esamiems ir naujiems inžinerinių tinklų koridorių trasoms pateiktomis plane, taikyti atitinkamus STR reglamentus ir Specialiasias žemės ir miško naudojimo sąlygas (Žin., 2004, Nr. 21-642), su vėlesniais pakeitimais. Naujų kvartalų žemė yra melioruota. Ypatingas dėmesys skiriamas vandentvarkai esamos melioracijos sistemos elementų panaudojimui ar rekonstrukcijai.			
B Bendro naudojimo teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Bendro naudojimo teritorijų Nr. plane	Papildomi reglamentai		
B2 Kapinių 		Renovacija ir plėtra	B2	Kapinių vystymas numatytas sutinkamai su patvirtintu jų detaliuoju planu ir reglamentu		
B3 Bendro naudojimo teritorijos/Urbanizuotų teritorijų viešųjų erdvių 	Patenka į perspektyvinę bendrojo centro funkcinio prioritėtų zoną	Renovacija	B3	Senajai miestelio bendrojo centro aikštei taikomi padidinti landšafto architektūros kokybės reikalavimai.		
Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Inžinerinės infrastruktūros teritorijos					
E Atskirųjų želdynų teritorijos		Teritorijų vystymo režimai	Atskirųjų želdynų teritorijų Nr. plane	Papildomi reglamentai		
E1 Atskirųjų želdynų teritorijos/Rekreacinės paskirties želdynų	Patenka į perspektyvines rekreacijos funkcinio prioritėto zonas	Pastovus palaikymas	E1-1, E1-2,	E1-1 Kužių miško parkui taikomas gamtinio karkaso S2 reglamentas: palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas Taikomi gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai Miškas tvarkomas pagal parengtą miškotvarkos planą.		

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas Konkretizuoti sprendiniai**4 skyrius. Miestelio žemės naudojimas ir teritoriniai reglamentai**

E3 Atskirųjų želdynų teritorijos/ Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų	Patenka į perspektyvines žaliąsias funkcinio prioriteto zonas	Palaikymas ir stiprinimas gamtinio karkaso želdinių.	E3-11, E3-12, E3-13, E3-14,	Taikomas gamtinio karkaso M2 reglamentas: palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas Taikomi gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai. Žemė melioruota. Taikomi melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių MTR 1.12.01:2008 reglamentai. Teritorijoms pažymėtoms indeksais E3-13, E3-14 patenkančioms į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetų teritorijas, 200 m. atstumu nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno ašies ribojamas statinių skaičius. Pastatai nestatomi.
		Želdynų renovacija ir palaikymas geležinkelio apsaugos zonoje	E3-1, E3-2, E3-3, E3-4 E3-5.	Apsaugos zonoms taikomas Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reglamentas Melioruotoms teritorijoms taikomi melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių MTR 1.12.01:2008 reglamentai.
		Želdynų renovacija ir palaikymas magistralinio kelio apsaugos zonoje	E3-6, E3-7, E3-8, E3-9 E3-10.	Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reglamentas Melioruotoms teritorijoms taikomi melioracijos statinių techninės priežiūros taisyklių MTR 1.12.01:2008 reglamentai
Leistini kiti žemės naudojimo būdai	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams			

5. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA IR ŽALIŪJŲ PLOTŲ SISTEMMA

5. 1. GAMTINIO KARKASO FORMAVIMAS.

Gamtinio karkaso erdvinė koncepcija ir lokalizavimo modelis buvo nustatyti LR Seimo patvirtintame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane. Gamtinio karkaso lokalizacija remiasi 2001 m. priimta LR Saugomų teritorijų įstatyme įteisinta gamtinio karkaso sampratos geoekologine koncepcija. Pagal ją - **gamtiniu karkasu suprantamas vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.**

Gamtinio karkaso nustatymą formuoja siekiai :

- sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinanti kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- didinti šalies miškingumą;
- optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

Gamtinis karkasas jungia įvairias teritorijas: rezervatus, draustinius, valstybinius parkus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiškai svarbias agrarines teritorijas. Neaplenkia jis miestelių (urbanizuotų) teritorijų, tik šiuo atveju svarbiausioji jo paskirtis:

- reguliuoti kraštovaizdžio urbanizacijos ir technogenizacijos plėtrą;
- suformuoti miestelyje gamtinio – ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, kuris padėtų užtikrinti aplinkos sveikumą, būtų susietas su priemiestyje esančiomis gamtinėmis teritorijomis;
- sudaryti prielaidas esamos miestelio biologinės įvairovės išsaugojimui ir gausinimui;
- išsaugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- saugoti ir įveisti želdynus bei želdinius.

Gamtinį karkasą sudaro :

- **geoekologinės takoskyros** – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;
- **migracijos koridoriai** – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija;
- **geosistemų vidinio stabilizavimo arealai** – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu:

želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms.

Pagal svarbą gali būti skiriamos europinės, nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės gamtinio karkaso dalys. Gamtiniame karkase esančiuose rezervatuose, draustiniuose, valstybiniuose parkuose, biosferos monitoringo (stebėsenos) teritorijose, ekologinės apsaugos zonose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose veiklos apribojimus nustato LR Saugomų teritorijų įstatymas (Žin. 2001, Nr.108-3902), Gamtinio karkaso nuostatai (Žin. 2010, Nr. 87 – 4619) bei visa eilė kitų, veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančių dokumentų. Gamtinio karkaso reglamentas teritoriškai diferencijuojamas pagal į jo sudėtį patenkančių žemės naudmenų ūkines kategorijas. Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, saugomas natūralus kraštovaizdžio pobūdis, palaikoma ir didinama gamtinė įvairovė, vykdomi rekultivacijos bei renatūralizacijos darbai. **Gamtinio karkaso teritorijose, kurias pagal savivaldybių teritorijų ir jų dalių (miestų, miestelių) bendruosius planus numatyta urbanizuoti**, formuojamos besijungiančios 50 procentų planuojamos teritorijos užimančios gamtinio karkaso struktūros, kurias gali sudaryti priklausomieji želdynai, vandens telkiniai ir jų dalys; miškų ūkio paskirties žemės sklypai (žemės ūkio paskirties sklypuose buvusios miško naudmenos); kitos paskirties atskirtųjų (rekreacinių, apsauginių ir ekologinių) želdynų žemės sklypai; visuomeninės paskirties teritorijų rekreacinių miškų žemės naudojimo pobūdžio žemės sklypai ir vykdomos kitos bendrųjų planų sprendiniais nustatytos kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo priemonės.

Gamtinio karkaso kitos tikslinės paskirties sklypų užstatymo tankumas ribojamas iki 30% ploto, išskyrus miestų, miestelių bendruosiuose planuose nustatytas visuomeninės paskirties teritorijas, kuriose, įvertinus teritorinę kraštovaizdžio struktūrą, geoekologinį potencialą, numatomą sklypo naudojimo pobūdį, užstatymo tankumas gali būti padidintas iki 50 procentų ploto. Gamtinio karkaso žemės ūkio paskirties žemės sklypų užstatymo tankumas ribojamas iki 10% ploto. Jam priklausančiose **konservacinės, rekreacinės, miškų bei žemės ūkio paskirties teritorijose** draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (*TIPK*) leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus - formuoti urbanizuotas teritorijas, sudarytas iš 5 ar daugiau gyvenamųjų namų ar ūkininkų sodybų, atstumas tarp kurių ne didesnis kaip 150m. Šis atstumas matuojamas nuo sodybos ar namų valdos pastato, esančio (arba nustatyta tvarka patvirtintame teritorijų planavimo dokumente numatyto) arčiausiai naujai planuojamo sklypo ribos. Leidžiama veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas ir yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus.

5.1.1. Atsižvelgiant į Kužių miestelio padėtį regioninėje gamtinio karkaso sistemoje, išskiriame gamtinio karkaso teritorijas, turinčias kompensuoti urbanistinio – ūkinio vystymo poveikį. Kužių miestelio teritorijoje gamtinį karkasą sudaro:

1. rajoninės reikšmės Amalės ir Ringuvos migracijos koridoriai;
2. vietinės (mikrorajoninės) reikšmės mažųjų upelių migracijos koridoriai ;
3. vietinės (mikrorajoninės) reikšmės Kužių stabilizavimo arealas.

5.1.2. Nustatyto gamtinio karkaso elementų teritorinį išsidėstymą Kužių miestelyje žiūrėti brėžinyje – „Gamtinio karkaso formavimas ir želdynų sistema“, apskaita pagal nustatytas gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptis pateikta 5.1.1 lentelėje.

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai
Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema

5.1.1 lentelė. Gamtinio karkaso teritorijos ir jų tvarkymo kryptys Kužių miestelyje.

Gamtinio karkaso sudėtinės dalys ir jų tvarkymo kryptys	Plotas (ha)	%
Migraciniai koridoriai		
1. Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas (M2)	37,6	71,3
2. Gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (M3)	5,4	10,3
IŠ VISO MK:	43,0	81,6
Stabilizavimo arealas		
1. Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio natūralumas (S2)	9,7	18,4
IŠ VISO SA:	9,7	18,4
IŠ VISO GK:	52,7	100
Tame tarpe pažeistos (užstatytos) gamtinio karkaso sudėtinės dalys (P)	3,4	6,5

5.1.3. Nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys (žiūrėti brėžinyje – „Gamtinio karkaso formavimas ir želdynų sistema“):

1. palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (M2; S2);
2. gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai (M3).

Konkrečios gamtinio karkaso teritorijų (**M2, S2, M3**) tvarkymo priemonės turi būti nustatomos rengiant bendrajame plane nustatytų reglamentuojamų zonų detaliuosius ar specialiuosius planus. Vyraujanti pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis – kitos paskirties žemėje, naudojimo būdas - atskirųjų želdynų teritorijos, naudojimo pobūdis - apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų. Žemės ūkio žemių tvarkymo priemonės nustatomos žemėtvarkos projektuose ir specialiuosiuose planuose.

5.1.4. Kraštovaizdžio tipas palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas lokalizuotas riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso - mišrios naudmenų mozaikos santykinai natūraliose gamtinėse teritorijose, kuriose želdinių plotai kaitaliojais su pievų (daugeliu atvejų sukultūrintų) naudmenomis, taip pat dalinai pakeistos arba pažeistos gamtinės struktūros migracinių koridorių atkarpose. Šios kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipo zonos Kužių miestelyje užima apie 89,7% gamtinio karkaso teritorijų ploto, tame tarpe apie 71,3% migracijos koridoriai ir 18,4% vidinio stabilizavimo arealai. Šių teritorijų tvarkymas yra kur kas sudėtingesnis, reikalingas tiek esamų funkcijų subalansavimas, tiek regeneracinės priemonės ekologinėms kompensacinėms gamtinės struktūros galioms stiprinti.

5.1.5. Gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai kraštovaizdžio apsaugos ir formavimo tipas plyti silpno geoekologinio potencialo ir miestelio aplinkoje sunkiai išvengiamos technogeninės veiklos pažeistose gamtinio karkaso teritorijose. Šios zonos susiformavo dėl technokratiško žemės naudojimo pažeidžiant ekologinės pusiausvyros sąlygas, nesilaikant racionalios gamtonaudos reikalavimų. Toks tipas apima 10,3% gamtinio karkaso teritorijų ploto, kurį sudaro migraciniai koridoriai. Šiose zonose gamtinio kraštovaizdžio

formavimo kryptis yra regeneracinė - restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu, ekologinių nuostatų stiprinimu ir tausojančio šių teritorijų naudojimo, o ypač žaliųjų plotų formavimo, vystymu.

5.1.6. Silpno geoekologinio potencialo teritorijų tarpe papildomai išskiriamos pažeistos gamtinio karkaso teritorijos, praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir esamos būklės nebegalinčios atlikti ekologinio kompensavimo funkcijų. Pažeistos gamtinio karkaso teritorijos Kužių miestelio gamtiniame karkase skiriamos migraciniuose koridoriuose, kur užima apie 3,4 ha (6,5% jų ploto). Pažeistų gamtinio karkaso teritorijų atžvilgiu taip pat nustatomas trečiasis kraštovaizdžio apsaugos ir formavimo tipas - gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai. Šiose teritorijose pagrindinis dėmesys kreipiamas į priklausomųjų želdynų formavimą ir palaikymą, nes tai daugiausiai mažųjų upelių migracijos koridorių atkarpos patenkančios į susiformavusius gyvenamosios ar kitos paskirties sklypus.

5.1.7. Gamtinio karkaso teritorijų ekologiniam optimizavimui būtina didinti želdinių - atskirtųjų ir priklausomųjų želdynų ploto dalį gamtinio karkaso teritorijose. Žaliųjų plotų didinimo programa turi būti orientuojama į labiausiai ekologiškai nuskurdintas trečiajam kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipui - gražinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai, priskirtas zonas, išaiškėjusias gamtinio karkaso konkretizavimo metu. Reikia pažymėti, kad miestelio ribose esančių gamtinio karkaso teritorijų želdiniai turėtų būti gausinami ne dėl ekonominių faktorių, bet didinant gamtinės aplinkos ekologinį arba rekreacinį pilnavertiškumą.

5.2. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

5.2.1. Saugomų teritorijų paskirtis – garantuoti gamtinių ir kultūros paveldo kompleksų bei objektų apsaugą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, biologinę įvairovę ir genetinį fondą, gamtos išteklių atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintinei rekreacijai, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos paveldo ir kultūros paveldo vertybių apsaugą. Kužių miestelyje (ir gretimose besiribojančiose su miesteliu teritorijose) saugomų teritorijų nėra. Artimiausios saugomų teritorijos esančios prie miestelio pateiktos 5.2.1 paveiksle.

5.2.1 paveikslas. Artimiausios saugomos teritorijos prie Kužių miestelio.

Artimiausios saugomos teritorijos:

Gubernijos miško biosferos poligonas (steigimo tikslas išsaugoti Gubernijos miško ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti mažojo erelio rėksnio (*Aquila pomarina*) populiaciją teritorijoje. Vieta: Šiaulių raj. savivaldybė, Joniškio raj. savivaldybė) bei jį „perdengianti“ paukščių apsaugai svarbi teritorija - LTSIAB001 Gubernijos miškas (tikslas: mažųjų erelių rėksnių (*Aquila pomarina*) apsaugai) nuo planuojamo Kužių miestelio yra nutolę apie 1,300km atstumu.

5.2.2. Miestelio teritorijoje ir apylinkėse vykstantys procesai daro tiesioginę ir netiesioginę žalą išlikusioms natūralioms bei pusiau natūralioms teritorijoms, todėl reikalingi išsamūs biologinės įvairovės tyrimai, kurių metu būtų išaiškintos gamtosauginiu požiūriu vertingos neužstatytos miestelio erdvės, tame tarpe miestelio plėtros interesų zonose, pateiktos jų apsaugos rekomendacijos. Biologinės įvairovės apsaugai reikalinga gana detalūs, miestelio bendrojo plano rengimo užduotims nepriklausantys, teritorijos botaniniai bei zoologiniai tyrimai, kurie bendrojo plano apimtyje negali būti įvykdomi.

5.3. APLINKOS KOKYBĖS APSAUGOS KRYPTYS

Aplinkos higieninė būklė įtakoja žmonių sveikatą, miestelio socialinę ir ekonominę pažangą. Žemiau pateikiame pagrindinius aplinkos apsaugos tikslus numatytus miestelio bendrajame plane:

5.3.1. Sumažinti vandenų taršą - siekiant šio tikslo Kužių miestelyje didžiausias dėmesys turi būti skiriamas - vandenų teršimo sumažinimui ūkio ir buities bei gamybinėmis nuotėkomis. Toliau numatoma plėsti centralizuotą kanalizacijos sistemą, paduodant visus buitinius ir gamybinius vandenius į bendrus miestelio valymo įrenginius. Būtinai kanalizacijos tinklų sistemos tobulinimas, lietaus nuotekų valymo įrenginių įrengimas ir kitos priemonės, padėsiančios išvengti paviršinių vandenų taršos.

5.3.2. Siekiant apsaugoti vandens telkinius nuo pavojingų medžiagų patekimo, vandens telkinių krantus - nuo erozijos, pakrančių gamtinių kraštovaizdį, sudaryti palankias sąlygas rekreacijai ir pan., Lietuvos Respublikos teisės aktuose išskiriamos paviršinio vandens telkinių ekologinės apsaugos zonos: paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta (toliau – apsaugos juosta) ir paviršinio vandens telkinio apsaugos zona (toliau – apsaugos zona). Kužių miestelyje paviršiniams vandens telkiniams nėra nustatytos apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos, veiklą kuriose reglamentuoja LR Saugomų teritorijų įstatymo 20 straipsnio bei Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XXIX skyriaus reikalavimai. Miestų ir miestelių teritorijose prie visų paviršinių vandens telkinių – apsaugos zonų plotis lygus apsaugos juostų pločiui. Todėl Kužių miestelyje apsaugos zonos plotis lygus apsaugos juostos pločiui. Viena iš efektyvių priemonių vandens telkinių taršai mažinti - vandens telkinių apsaugos juostos. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos apraše nurodoma, kad paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos išorinė riba turi būti nutolusi nuo pakrantės šlaito, o kai pakrantės šlaito nėra, - nuo kranto linijos tokiu atstumu:

Prie 10 km ir trumpesnių upių (į šią kategoriją patenka Sriauciukas ir mažieji upeliai) nustatoma sekančio pločio vandens telkinio apsaugos juosta:

kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas iki 5^0 – 2,5 m;

kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas nuo 5^0 iki 10^0 – 5 m;

kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio/polinkio kampas 10^0 ir didesnis – 12,5 m.

Prie ilgesnių kaip 10 km upių (į šią kategoriją patenka Ringuvos ir Amalės upės) nustatoma sekančio pločio vandens telkinio apsaugos juosta:

kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio kampas iki 5° - 5 m;

kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio kampas nuo 5° iki 10°-10 m;

kai pakrantės žemės paviršiaus vidutinis nuolydžio kampas 10° ir didesnis - 25 m.

Miestų ir miestelių teritorijose prie paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos nustatomos vadovaujantis pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo 6 punkte išdėstytomis šiomis nuostatomis:

- gyvenamosiose teritorijose - du kartus didesniu atstumu, išskyrus infrastruktūros, pramonės ir sandėlių teritorijose, kur nurodyti atstumai didinami 3 kartus;
- užstatytose miestų dalyse, kai prie paviršinio vandens telkinio yra įrengta arba numatoma įrengti bendro naudojimo krantinę ir (ar) kitą viešą rekreacinę įrangą (statinius), - apsaugos juostos plotis gali būti sumažinamas arba juosta gali būti nenustatoma.

Remiantis pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo 5 ir 6 punktuose išdėstytomis nuostatomis Kužių miestelyje prie Sriaučiuo upės ir mažųjų upelių gyvenamosiose teritorijose apsaugos juostos plotis 5m, infrastruktūros ir sandėlių teritorijose 7,5m. Prie Ringuvos ir Amalės upės gyvenamosiose teritorijose apsaugos juostos plotis 10m, infrastruktūros ir sandėlių teritorijose 15m.

(1 - paviršinio vandens telkinio apsaugos zona – prie paviršinio vandens telkinio nustatoma pakrantės (su paviršiniu vandens telkiniu besiribojančios sausumos) ruožas (teritorija), kuriame ribojama ūkinė veikla, galinti neigiamai paveikti paviršinių vandens telkinių.

2 -paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta – prie paviršinio vandens telkinio nustatoma su paviršiniu vandens telkiniu besiribojanti paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos dalis, kurioje vykdoma ūkinė veikla gali turėti tiesioginį neigiamą poveikį paviršiniam vandens telkiniui arba riboti jo naudojimo visuomenės poreikiams galimybes, todėl joje draudžiama tam tikra ūkinė veikla.

3 - vadovaujantis „Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu (Žin., 2007, Nr.23-892) miestų ir miestelių teritorijose prie visų paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų plotis lygus pagal šio Tvarkos aprašo II skyriaus nuostatas tokiems paviršinio vandens telkiniams nustatomų apsaugos juostų pločiui.)

Būtina parengti paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų nustatymo projektą, kuris įteisintų miestelyje esančių paviršinių vandens telkinių apsaugos juostas.

5.3.3. Oro taršos sumažinimas. Siekiama sumažinti neigiamą autotransporto poveikį, Aplinkos būklės pagerinimui taip pat numatoma apsauginės paskirties želdynų komunalinių objektų apsaugos zonose ir inžinerinės infrastruktūros apsaugos zonose.

5.4. ŽELDYNŲ SISTEMOS SUDARYMO PRINCIPAI IR TIKSLAI .

Bendrojo plano sprendiniuose želdynų sistemą sudaro rekreacinis miškas ir **atskirieji želdynai (skveras ir žalios apsauginės jungtys, apsauginiai želdynai) .**

Įteisinti žaliųjų plotų sistemą miestelyje, yra siūlomi sekantys prioritetiniai žaliųjų plotų sistemos plėtojimo tikslai:

- išsaugoti visus esamus žaliuosius plotus susiformavusioje miestelio dalyje, didinti jų patrauklumą, plėsti panaudojimo galimybes;
- kurti atskirtuosius želdynus migracijos koridoriuose už 15 m pločio griovio priežiūros juostos ir įjungti juos į esamą žaliųjų plotų sistemą;
- pasiekti kad miško parkas ir atskrieji želdynai – skveras, žaliosios apsauginės jungtys ir apsauginiai želdynai realiai atitiktų jiems keliamus reikalavimus.

5.5. ŽELDYNŲ SISTEMOS PLĖTROS IR TVARKYMO SPRENDINIAI

Atskirųjų želdinių teritorijos

5.5.1. Bendrojo plano sprendiniuose fiksuojamas visų esamų suformuotų atskirųjų želdynų – **miško parko, skvero išsaugojimas, naujai formuojamos: žalios apsauginės jungtys ir apsauginiai želdynai.**

5.5.2. Naujai formuojamos žalios apsauginės jungtys kitos paskirties žemėje palei sumelioruotas upes ir upelius, kuriose sutinkamai su Šiaulių rajono savivaldybės administracijos žemės ūkio skyriaus melioracijos poskyrio sąlygas turi būti išlaikytos 15 m pločio griovio priežiūros juosta, kurioje draudžiama statyti statinius (išskyrus hidrotechnikos), tvirti tvoras, sodinti medžius ir krūmus. Už 15 m griovio priežiūros juostos gali būti medžių ir krūmų grupės jungiančios tarpusavyje daugumą želdynų ir rekreacinių teritorijų.

5.5.3. Miško parkas, skveras ir žaliosios apsauginės jungtys yra miestelio želdynų sistemos svarbiausi ir privalomi komponentai. Miško parkas ir skveras gali turėti įvairių paskirtį – poilsiui, pramogoms, sportui, parodoms ir kt. Priklausomai nuo paskirties skiriasi parko ir skvero planavimas, jo dalių – funkcinė zonų sudėtis ir dydžiai, želdinimo ir tvarkymo pobūdis. Kadangi miestelio bendrasis planas nustato tik atskirųjų želdynų ribas bei pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, jų tvarkymas sprendžiamas detaliuose teritorinio planavimo dokumentuose.

5.5.4. Atskirtųjų želdinių teritorijos negalima vykdyti statybų. Atskirais atvejais, pagal želdynų detalų planą numatytoje lankytojų aptarnavimo zonoje gali būti statomi tam skirti pastatai. Visais atvejais pastatų ir įrenginių statyba negalima natūralių biocenozė zonose.

5.5.5. Numatoma įrengti naujus apsauginius želdynus. Tai konkrečios apsaugos tikslams išskiriamos želdynų teritorijos, kuriose priklausomai nuo apsaugos tikslų – gatvių ir kelių, inžinerinės infrastruktūros, komunalinių įmonių, vandens telkinių, ir kt. turi būti parenkamos jų tvarkymo priemonės ir detalus reglamentas.

5.5.6. LR Želdynų įstatyme (Žin., 2007, Nr. 80-3215) **atskiraisiais želdynais** vadinami želdynai, esantys tik jiems skirtame žemės sklype.

Esamos būklės rengimo etape pasinaudojome Valstybinio miškotvarko instituto atliktu Šiaulių raj. sav. želdynų inventorizavimo darbu konkrečiai „Kužių miestelio želdynų planu M 1:2000“, kuriame išskirtos vertingos ekologiniu, rekreaciniu ir kraštovaizdžio formavimo bei apsaugos požiūriais žaliųjų plotų teritorijos. Įvertintas realus jų naudojimas ir atitikimas kuriai nors želdynų kategorijai rekreaciniams miškams ir *atskiriems želdynams* buvo priskirta:

1. Miško parkas (Miškų ūkio paskirties žemėje IIB grupė) (7,3 ha);

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai
Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema

2. Skveras Vilties ir Gruzdžių g. (0,2 ha);
3. Žalios apsauginės jungtys (9,4 ha);
4. Apsauginiai želdynai (kurių dalis prie magistralinio kelio ir Gruzdžių g. pagal Valstybinio miškotvarkos instituto atliktą darbą buvo priskirta parkui) bendrajame plane siūlome palikti kaip apsauginius .

5.5.7. Sprendiniuose fiksuojamas visų esamos būklės analizės ir vertinimo etape inventorizuotų ir lokalizuotų žaliųjų plotų teritorijų išsaugojimas. Kužių miestelio žaliųjų plotų sistema teritoriškai plečiama ir papildoma naujais želdynais (žaliojiomis apsauginėmis jungtimis):

1. Ringuvos žalia apsaugine jungtimi;
2. Amalės žalia apsaugine jungtimi;
3. Mažųjų upelių žaliojiomis apsauginėmis jungtimis.

Nustatytų žaliųjų plotų sistemos sudedamųjų dalių teritorinė lokalizacija pateikiama brėžinyje „Gamtinio karkaso formavimas ir želdynų sistema“, ir 5.5.1 lentelėje.

5.5.1 lentelė. Žaliųjų plotų pasiskirstymas Kužių miestelyje .

Želdyno tipas	Plotas (ha)	Želdynų plotas nuo bendro miesto ploto (%)
<i>Esamas miško parkas</i>	7,3	15,7
<i>Skveras Vilties ir Gruzdžių g.</i>	0,2	0,4
<i>Žalios apsauginės jungtys</i>	9,4	20,3
<i>Apsauginiai želdynai</i>	29,5	63,6
Viso:	46,4	100

5.5.8. Miestelyje atsiranda ir **apsauginiai želdiniai žemės ūkio paskirties žemėje**, kurie formuojami į miestelio teritoriją patenkančiose žemės ūkio paskirties žemėse: palei geležinkelį, kelią Šiauliai-Palanga, upelių slėninės migracijos koridoriuose.

5.5.9. Nevienodu apželdinimo laipsniu bei kokybe pasižymi visos likusios, detaliau nenagrinėjamos kitos paskirties teritorijos - gyvenamosios, visuomeninės, komercinės, komunalinės ir kt. Jose augantys želdiniai (**priklausomieji želdynai**), nors ir nesudaro atskirų savarankiškų teritorijų, dalinai kompensuoja žaliųjų plotų trūkumą intensyviau užstatytose miestelio dalyse, atlieka svarbias apsaugines, estetines, o tinkamai suformuoti gatvių aplinkoje ir žaliųjų jungčių funkcijas.

5.6. Žaliųjų plotų sistemos vystymas

5.6.1. Kužių miestelio teritorijos žaliųjų plotų sistemą sudaro miškų ūkio paskirtyje esantis **miško parkas** ir kitos paskirties žemėje atskirųjų želdinių teritorijos – **rekreacinės paskirties želdynai (skveras, žaliosios apsauginės jungtys), apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai** .

5.6.2. Žaliųjų plotų sistema yra nepaprastai svarbi ir neatskiriama miestelio urbanistinės struktūros dalis, kuri yra formuojama tikslu išsaugoti visuomeniškai ir ekologiškai vertingo

gamtinio kraštovaizdžio plotus, jų visumą tvarkyti kaip teritorinę sistemą, siekiant gerinti ekologines bei rekreacines gyvenamosios aplinkos sąlygas, kuriant patrauklaus miestelio įvaizdį.

5.6.3. Žaliųjų plotų sistema yra miestelio teritorijos gamtinio karkaso dalis, plėtojama kaip funkciškai tikslinga ir kompozicijos požiūriu vieninga struktūra. (*žalieji plotai* - apibendrinta sąvoka, kuri apima miškų ūkio paskirties žemėje ir kitos paskirties žemėje esančius želdynus ir želdinius).

5.6.4. Žaliųjų plotų sistemos plėtojimo, diferencijavimo ir tvarkymo reglamentavimas nustatomas įvertinant:

- gamtinio karkaso teritorijų lokalizaciją, kuri leidžia žaliuosius plotus vertinti sisteminiu požiūriu, pamatyti kiekvieno jų reikšmę visai sistemai ir ne tik kiek jie naudingi gyventojams, bet ir kaip jie palaiko viso gamtinio komplekso gyvybingumą;
- gamtosauginiu požiūriu reikšmingas gamtines teritorijas, išlaikiusias sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį – tai upelių slėniukai;
- esamus žaliuosius plotus – atskiruosius želdynus, jų teritorinę sklaidą, estetines savybes ir tinkamumą rekreacijai;
- teritorijas, kuriose yra nepalankios ekogeologinės sąlygos užstatymo plėtrai ir ūkinei veiklai .

5.6.5. Vadovaujantis miestų ir miestelių teritorijų bendrųjų planų rengimo taisyklėmis (Žin., 2006, Nr. 145 - 5559), nustatyta žemės naudojimo būdų pagal tikslią paskirtį suskirstymu (Žin., 2006, Nr. 45 –1633), kaip savarankiški Kužių miestelio struktūros elementai bendrojo planavimo lygmenyje iš visų žaliųjų plotų išskiriami: **atskirieji želdynai¹ - skveras, žaliosios apsauginės jungtys, apsauginiai želdynai** .

5.6.6. Miestelio bendrojo plano sprendiniuose nustatytose žaliųjų plotų sistemos teritorijose veiklos ypatumus ir apribojimus nustato LR Želdynų įstatymas (Žin., 2007, Nr. 80- 3215), LR Miškų įstatymas (Žin., 1994, Nr. 96-1872), LR Saugomų teritorijų įstatymas (Žin. 2001, Nr. 108-3902), Gamtinio karkaso nuostatai (Žin., 2007, Nr. 22-858), LR aplinkos ministro įsakymas Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 137-5624) ir kt. Laikantis LR piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo 12 str. 3 skirsnio nuostatų, žaliųjų plotų sistemos teritorijos priskiriamos Valstybės išperkamai žemei. Jeigu tokiose teritorijose jau atkurtos piliečių žemės nuosavybės teisės, gražintame žemės sklype kapitalinių pastatų statyba – negalima, išskyrus poilsio aptarnavimo pastatų ir rekreacinės infrastruktūros objektų statybą, kurią numato tokių objektų išdėstymo specialusis planas. Visais atvejais pastatų ir įrenginių statyba negalima natūralių biocenozių bei rekreacinių želdinių zonose. Urbanizacijos laipsnis (plotų po pastatais, įrenginiais ir dirbtinėmis dangomis santykis su laisvu žemės paviršiumi) parkuose yra ribojamas ir priklauso nuo želdyno zonos paskirties.

5.6.7. Kužių miestelio bendrojo plano sprendiniuose planuojama žaliųjų plotų sistema nustatoma:

- maksimaliai išsaugant miestelio gamtinę aplinką ir toliau ją stiprinant;
- sustabdant statybų skverbimąsi į gamtosauginiu požiūriu reikšmingas ir (ar) vaizdingas gamtines teritorijas – mažųjų upelių slėniukus, išraiškingo kraštovaizdžio zonas, medynais apaugusias teritorijas, ypatingą dėmesį skirti įtraukimui į žaliųjų plotų sistemą

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai
Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema

tų gamtinio karkaso teritorijų, kurios yra išlaikiusios natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį;

- formuojant atskiruosius rekreacinės paskirties bei apsauginės ir ekologinės paskirties želdynus naujai įsavinamose miestelio zonose ir įjungiant juos į esamą žaliųjų plotų sistemą;
- formuojant atskiruosius apsauginės ir ekologinės paskirties želdynus, komunalinių ir infrastruktūros teritorijų aplinkoje;
- reikiamą dėmesį skiriant mažiausiai išvystytų žaliųjų plotų sistemos grandžių - žaliųjų apsauginių jungčių ir apsauginių želdynų kūrimui.

5.6.8. Kužių miestelio bendrojo plano sprendiniuose planuojami *atskirieji želdynai* užima 46,4 ha (12,9 % miestelio teritorijos), tame tarpe atskirieji rekreacinės paskirties želdynai 16,9ha. Perspektyvoje vienam gyventojui Kužių miestelyje atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų teks 130m². Perspektyvinis rodiklis yra žymiai didesnis už normatyvinius ¹.

5.6.9. Sprendiniuose išsaugomos visos „Esamos būklės analizės ir vertinimo“ etape lokalizuotos žaliųjų plotų teritorijos - miško parkas, skveras ir kt. Žaliųjų plotų sistema teritoriškai žymiai plečiama ir papildoma naujais želdynų (žaliųjų apsauginių jungčių ir apsauginių želdinių) plotais, formuojamu žaliųjų apsauginių jungčių, sukabinančių tarpusavyje daugumą želdynų ir lankytinų vietų, tinklu. Želdynų teritorinė lokalizacija parodyta. „Pagrindiniame brėžinyje M 1:2000“ ir „Gamtinio karkaso formavimas ir želdynų sistemos brėžinyje M 1:2000“.

5.6.10. Parkas, skveras ir žaliosios apsauginės jungtys sudaro miestelio žaliųjų plotų sistemą pagal paskirties ypatumus jie gali būti rekreacinės, mokslinės, kultūrinės ir memorialinės, apsauginės ir ekologinės paskirties. Priklausomai nuo paskirties skiriasi parkų, skverų ir žaliųjų apsauginių jungčių planavimas, jų dalių – funkcinių zonų sudėtis ir dydžiai, želdinimo ir tvarkymo pobūdį. Principinės Kužių miestelio atskirųjų želdynų funkcinio naudojimo kryptys teikiamos 5.6.1 lentelėje.

5.6.1. lentelė. Kužių miestelio atskirųjų želdynų, funkcinio naudojimo pasiūlymai.

Nr. brėžinyje* ir želdinio pavadinimas	Teritorijos pavadinimas	Paskirtis, siūlomos funkcijos
3.1. Skveras Vilties ir Gruzdžių g. (0,2 ha)	Skverai (kitos paskirties žemėje)	Rekreacinės paskirties – trumpalaikiam poilsiui
3.2. Miško parkas (Miškų ūkio paskirties žemėje IIB grupė) (7,3 ha)	Parkas (miškų ūkio paskirties žemėje)	Rekreacinės paskirties - polifunkcinio naudojimo ramiam ir aktyviam poilsiui su rekreacinių želdinių, zonomis.
3.3. Ringuvos žalia apsauginė jungtis (2,7ha)	Žalios jungtys (kitos paskirties žemėje)	Rekreacinės ir apsauginės paskirties – ryšių tarp žaliųjų plotų sistemos sudedamųjų dalių užtikrinimui, gamtinio karkaso migracijos koridorių funkcijoms atlikti.

Kužių miestelio teritorijos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai
Gamtinio kraštovaizdžio apsauga ir žaliųjų plotų sistema

3.4. Amalės žalia apsauginė jungtis (5,1ha)	Žalios jungtys (kitos paskirties žemėje)	Rekreacinės ir apsauginės paskirties – ryšių tarp žaliųjų plotų sistemos sudedamųjų dalių užtikrinimui, gamtinio karkaso migracijos koridorių funkcijoms atlikti.
3.5. Mažų upelių žalios apsauginės jungtys (1,6ha)	Žalios jungtys (kitos paskirties žemėje)	Rekreacinės ir apsauginės paskirties – ryšių tarp žaliųjų plotų sistemos sudedamųjų dalių užtikrinimui, gamtinio karkaso migracijos koridorių funkcijoms atlikti.
Apsauginiai želdynai (29,2ha)	Apsauginiai želdynai (kitos paskirties žemėje)	Šių želdynų paskirtis tarnauti konkrečios apsaugos tikslams, priklausomai nuo atitinkamos teritorijos specifinių ypatumų.

* Žiūrėti plane: „*Gamtinio karkaso formavimas ir želdynų sistema M 1:2000.*“

¹ Vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymu „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 137-5624) Kužių miestelyje (miestelių grupė) vienam gyventojui turėtų tekti ne mažiau kaip 15 m² atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų.

5.6.11. Nustatytose atskirųjų želdynų teritorijose, privaloma laikytis griežtos nuostatos nevykdyti juose statybų. Atskirais atvejais, pagal želdynų detalų planą numatytose lankytojų aptarnavimo zonose, gali būti statomi tam skirti pastatai. Visais atvejais pastatų ir įrenginių statyba negalima natūralių biocenozių bei rekreacinių želdinių zonose. Užstatymo intensyvumas (plotų po pastatais, įrenginiais ir dirbtinėmis dangomis santykis su laisvu žemės paviršiumi) parkuose yra ribojamas ir priklauso nuo želdyno zonos paskirties

5.6.12. Atskirieji apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai. Tai savarankiška atskirųjų želdynų grupė, Kužių miestelyje jie užima 19,5 ha plotą. Šių želdynų paskirtis tarnauti konkrečios apsaugos tikslams, priklausomai nuo atitinkamos teritorijos specifinių ypatumų. Apsauginės paskirties želdynai numatomi tam tikrose, ypač jautriose antropogeniniam poveikiui gamtinio karkaso dalyse, vandens telkinių, komunalinių objektų apsaugos zonose, kelių sanitarinės apsaugos zonose ir kt. Šių želdynų formavimo ypatumai ir tvarkymo reglamentas nustatomas įvertinant kiekvienos konkrečios vietos gamtinės aplinkos ypatumus ir ekologinės apsaugos tikslus. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas apsauginių želdynų suformavimui intensyvaus eismo magistralės Šiauliai - Palanga aplinkoje ir palei geležinkelį.

5.6.13. Dar išskyrėme apsauginius želdynus žemės ūkio paskirties žemėje Kužių miestelyje. Jie užima 12,8 ha plotą. Tai želdiniai palei magistralę Šiauliai – Palanga ir geležinkelį, bei gamtinio karkaso teritorijos žemės ūkio paskirties žemėje (rajoninės ir vietinės reikšmės migracijos koridoriuose) šiose teritorijose skatinama želdinių gausimas išlaikant 15 m. melioracijos griovių priežiūros juostą pagal Šiaulių rajono savivaldybės administracijos žemės ūkio skyriaus melioracijos poskyriaus sąlygas, kurioje draudžiama statyti statinius (išskyrus hidrotechnikos), tverti tvoras, sodinti medžius ir krūmus. Už 15m. melioracijos griovio priežiūros juostos gali būti medžių ir krūmų grupės jungiančios tarpusavyje upelių migracijos koridorius.

5.6.14. Miestelio teritorijos bendrojo plano rengimo lygmenyje sprendžiami žaliųjų plotų sistemos dalių teritorinio išdėstymo, ribų, kiekio, priskyrimo atitinkamai kategorijai ir funkcinio naudojimo klausimai. Detalesniam žaliųjų plotų sistemos dalių tvarkymo ir naudojimo reikalavimų suformulavimui būtina parengti specialųjį miestelio želdynų tvarkymo planą, o taip pat detaliuosius ar specialiuosius teritorinio planavimo dokumentus, kur būtų sprendžiami

kiekvieno konkretaus želdyno naudojimo ir tvarkymo klausimai, užtikrinant jų apsaugą ir pilnavertį funkcionavimą.

5.6.15. Miestelio teritorijoje labai svarbūs yra **priklausomieji želdynai** kurie gerina aplinkos kokybę (tiek estetinę, tiek ekologinę), tenkina visuomenės sveikos gyvensenos poreikius, palaiko teritorijos ekologinį stabilumą, sudaro galimybes formuoti įvairaus pobūdžio erdves, mažinant agresyvų pastatų poveikį ir t.t. Šie želdynai gali būti parodomi tik atskirų miestelio dalių arba objektų detaliuose projektuose, o jų plotai nustatomi vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymu „Dėl atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 137-5624). Įvertinant padėtį gamtinio karkaso ir kitose jautriose antropogeniniam poveikiui zonose, sprendiniuose numatomos teritorijos su dideliu želdinių kiekiu (daugiau kaip 50% nuo viso žemės sklypo ploto). Konkrečios priklausomųjų želdynų formavimo ir tvarkymo priemonės sprendžiamos žemesnio lygmens teritorinio planavimo dokumentuose .

6. SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

6.1. BENDRA CHARAKTERISTIKA

Kužių miestelio socialinės infrastruktūros įstaigų tinklo išsivystymą įtakoja miestelio geografinė padėtis. Šiuo metu visoje Lietuvoje pastebima tendencija, kad sparčiausiai parduotuvių prekybos plotas auga miestuose, o aplinkinių rajonų savivaldybėse mažėja. Šiaulių mieste prekybos vietų tinklas itin išvystytas, jų kiekis ir plotas vienam gyventojui žymiai lenkia šalies rodiklius, todėl Šiaulių rajone ir Kužių miestelyje prekybinės veiklos nėra taip išvystytos savaime veikiant rinkos savireguliacijos mechanizmams.

Socialinės infrastruktūros (aptarnavimo įstaigų) tinklo nomenklatūros pagrindą sudaro prekybos ir buitinių paslaugų, kultūros, švietimo, ikimokyklinio ugdymo, sveikatos apsaugos ir ryšių, komunalinė ir susisiekimo infrastruktūra.

Kužių miestelyje socialinė infrastruktūra yra pakankamai išvystyta, tačiau jai būtina renovacija. Socialinė infrastruktūra pagrinde formuoja miestelio Bendrąjį centrą. Komunalinėje ir pramonės zonoje socialinės infrastruktūros taškų nėra. Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros plėtojimas pateiktas sekančiuose atitinkamuose skyriuose.

6.2. BENDROJO CENTRO SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Kužių miestelyje pagrindinės prekybos, buitinių paslaugų administracinės, religinės, kultūros, įstaigos grupuojasi miestelio bendrajame polifunkciniame centre. Jį formuoja seni bažnyčios ir sovietmečių pastatyti prekybiniai objektai, kultūros rūmai, seniūnijos pastatas. Kužių miestelyje yra ir lieka perspektyvai 3 parduotuvės prekiaujančios maisto produktais ir ūkiniais reikmenimis, (žiūr. miestelio bendrojo plano konkretizuotų sprendinių žemės naudojimo ir susisiekimo planą M1:2000)

6.2.1. Išlaikoma Kužių miestelio bendrojo centro erdvinė kompoziciją renovuojant ir papildant statinius. Miestelio siluete liks dominuojantys bažnyčios bokštai. Tam ribojamas renovuojamų statinių aukštingumas ir keliami aukštesni reikalavimai jų architektūrai, juos renovuojant ir plečiant.

6.2.2. Skatinamas komercinių aptarnavimo taškų kūrimas visų pirma bendrojo centro zonos gyvenamuose sklypuose, ir prie pagrindinės Gruzdžių gatvės.

6.2.3. Leidžiamas pagrindinių gatvių gyvenamuose sklypuose (Gruzdžių, Vilties, Ringuvos, Ryto, Ramybės, dalies Žaliosios g.) komercinių taškų kūrimas, nepažeidžiant aplinkos apsaugos normatyvų.

6.2.4. Religinių bendruomenių socialinė infrastruktūros teritorijos patenka į miestelio bendrąjį centrą ir yra jame pagrindinė dominantė, kuri išlieka ir perspektyvoje. Ji patenkina ir perspektyvoje patenkins Kužių parapiečių poreikius. Kitų konfesijų

bendruomenių pastatų statybos teritorijų nenumatoma. (žiūr. Kužių miestelio bendrojo plano konkretizuotų sprendinių žemės naudojimo ir susisiekimo brėžinį M1:2000).

6.3. SPECIALIŲJŲ POCENTRIŲ BENDRAJAME CENTRE SOCIALINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Bendrajame centre specialius pocentrius formuoja Kužių vidurinė mokykla, ikimokyklinio auklėjimo įstaiga (vaikų lopšelis – darželis) ir sveikatos apsaugos įstaiga (ambulatorija, vaistinė).

Švietimo ir ikimokyklinio ugdymo infrastruktūros vystymas

Švietimo infrastruktūrą sudaro - Kužių vidurinė mokykla Vilties gatvėje Ji aptarnauja ir kitų kaimų vaikus (teritorinio mikrorajono). Mokyklos sportinis kompleksas nepakankamai išvystytas, tačiau jo betarpiška teritorinė plėtra nenumatoma. Ikimokyklinio ugdymo centras - Kužių vaikų lopšelis – darželis yra Statybininkų gatvėje, turi pakankamai erdvės ribotam vystymuisi.

6.3.1. Nenumatoma kurti naujų specialiųjų švietimo centrų, atsižvelgiant į demografinės prognozes. Jų infrastruktūra palaikoma pastoviu atnaujinimu ir ribota plėtra.

Sveikatos apsaugos ir socialinės globos infrastruktūros vystymas

Sveikatos apsaugos infrastruktūra - Kužių ambulatorija Statybininkų gatvėje.

6.3.2. Ambulatorija turi pakankamai erdvės ribotam vystymuisi, ir naujos nesiūlome. Infrastruktūra palaikoma pastoviu atnaujinimu ir ribota plėtra.

6.3.2. Siūloma steigti socialinės globos įstaigą.

6.3.3. Skatinamas aptarnavimo infrastruktūros taškų kūrimas visų pirma bendrojo centro zonos gyvenamuose sklypuose, ir prie pagrindinės Gruzdžių gatvės.

6.3.4. Būtina skatinti mobiliosios socialinės infrastruktūros panaudojimą.

6.4. REKREACINIŲ CENTRŲ INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Kužių miestelio gyvenvietė, kaip tokia, nėra turizmo ir rekreacijos traukos objektas. Kiek pravažiuojančių Šiaulių - Palangos turistiniu traktu užsuka į Kužius apskaita nevedama. Miestelyje pagrinde vyksta tik vietinių gyventojų rekreacija, naudojantis vietiniais rekreaciniais resursais. Įvairių švenčių metu suvažiuoja ir gretimų kaimų gyventojai. Tai numatyta ir perspektyvoje.

Pagrindinis ir didžiausias rekreacinis želdynas miestelyje yra Kužių miško parkas Jis yra greta miestelio bendrojo centro, lengvai pasiekiamas, mėgstamas ir naudojamas miestelio gyventojų.

6.4.1. Rekreacinei infrastruktūrai numatoma pastovus palaikymas ir renovacija. Kužių miško parko rekreacinę infrastruktūrą siūloma plėsti, parengti jo tvarkymo projektą. Gretimose parko teritorijose gali būti skiriami sklypai rekreacinei infrastruktūrai (pav. sporto aikštelėms).

6.4.2. Siūloma įrengti minimalią rekreacinę infrastruktūrą prie upelių, gamtinio karkaso zonose, numatytose žaliųjų apsauginių jungčių teritorijose. (žiūr. Kužių miestelio bendrojo plano konkretizuotų sprendinių žemės naudojimo ir susisiekimo planą M1:2000 ir Gamtinio kraštovaizdžio apsaugos ir žaliųjų plotų sistemos planą M 1:2000).

7. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

7.1 Kužių miestelio susisiekimo sistemos plėtros sprendiniai **Pagrindiniai perspektyvinės susisiekimo sistemos uždaviniai**

Pagrindiniai susisiekimo sistemos uždaviniai:

- Gerinti miestelio esamų gatvių techninius parametrus, remontuoti susidėvėjusios asfaltbetonio dangos gatves, išasfaltuoti žvyrkelius, užtikrinti saugesnį ir patogesnį transporto, dviračių ir pėsčiųjų susisiekimą miestelyje;
- Įrengti naujas perspektyvines gatvių trasas ir gatvių jungtis, atsižvelgiant į funkcinių zonų plėtrą miestelio teritorijoje, taip užtikrinant susisiekimo sistemos rišlumą;
- Rezervuoti reikiamas teritorijas techninei infrastruktūrai vystyti miestelyje, nustatyti gatvių kategorijas ir rekomendacines raudonąsias linijas, reglamentuojamas STR 2.06.01:1999 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“;
- Įrengti dviračių – pėsčiųjų trasas Kužių teritorijoje, atsižvelgiant į gyventojų poreikius bei svarbiausius miestelio traukos objektus;
- Gerinti visų eismo dalyvių saugumą diegiant eismo saugumo priemones. Atskirti dviračių ir pėsčiųjų eismą nuo automobilių transporto eismo pagrindinėse gatvėse.

7.2 Perspektyvinis išorės susisiekimo infrastruktūros tinklas

Kužių miestelyje pagrindinėmis išorinio susisiekimo ašimis išliks magistralinis kelias A11/E272 Šiauliai – Palanga (Plento g.) bei rajoninės reikšmės keliai Nr. 4002 Kužiai – Verbūnai – Gruzdžiai (Gruzdžių g.) ir Nr. 4011 Stonaičiai – Gilaičiai – Kužiai (Draugystės g.). Magistraliniu keliu A11/E272 Šiauliai – Palanga susisiekimas vyks Kuršėnų, Šiaulių kryptimis. Rajoninės reikšmės keliai ir toliau bus naudojami susisiekimui miestelio viduje ir su aplinkinėmis gyvenvietėmis – Beržyne, Smiltyne, Norutaičiais, Radvilais, Verbūnais ir kitomis.

7.3 Kužių miestelio gatvių tinklas

7.3.1 Kužių miestelio susisiekimo sistemos sprendiniai rengiami pagal Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2012 m. rugsėjo 13d. sprendimu Nr. T-224 aprobuotą pirmąjį miestelio koncepcijos variantą.

7.3.2 Pagrindinėmis miestelio gatvėmis ir ateityje išliks Plento g., Gruzdžių g., Draugystės g., Žalioji g., Vilties g., Ryto g., Aušros g., Ramybės g. Esamas Kužių miestelio gatvių tinklas yra pakankamas ir atitinka gyventojų poreikius. Siūloma tobulinti esamą infrastruktūrą rekonstruojant ar remontuojant esamas gatves, taip pat įrengti naujas gatves tarp Ramybės g. ir Gruzdžių g., Vilties g. ir Ryto g., taip didinant esamo gatvių tinklo rišlumą. Miestelio vakarinėje dalyje numatoma vystyti naujo

Kužių miestelio bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai
7 skyrius. Susisiekimo infrastruktūra

vienbučio dvibučio užstatymo zonas. Numatomos perspektyvinės gatvės Nr.1 ir Nr.2, kurios šias teritorijas prijungs į bendrą miestelio susisiekimo sistemą.

7.3.3 Kužių miestelio gatvių tinklas formuojamas iš esamų ir perspektyvinių gatvių. Atsižvelgiant į STR „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“ norminius reikalavimus bei esamą miestelio užstatymą, nustatomos esamų ir perspektyvinių gatvių kategorijos bei rekomendacinės gatvių raudonosios linijos (6.3.1 lentelė).

7.3.1 lentelė. Kužių pagrindinių gatvių kategorijos

Eil. Nr.	Gatvės (ruožo) pavadinimas	Gatvės kategorija	Rekomenduojamas atstumas tarp raudonųjų linijų,* m	Orientacinis gatvės ilgis, km
Esamos gatvės				
1	Aušros g.	D2-3	12-20	0,43
2	Draugystės g. (Nr. 4011)	C2	20-40	0,39
3	Gėlių g.	D2-2	12-20	0,32
4	Kalnelio g.	D1-2	12-20	0,77
5	Gruzdžių g. (Nr. 4002)	C2	20-40	0,94
6	Luponių g.	D2-2	12-20	0,14
7	Miško g.	D1-2	12-20	0,83
8	Švendrės g.	D2-3	12-20	0,48
9	Rasos takas	D2-3	12-20	0,32
10	Ramybės g.	D1-2	12-20	0,55
11	Ringuvos g.	D1-2	12-20	0,42
12	Ryto g.	D2-3	12-20	0,81
13	Saulės g.	D2-3	12-20	0,21
14	Spindulio g.	D2-2	12-20	0,08
15	Vilties g.	D1-2	12-20	1,06
16	Žalioji g.	D1-1	12-20	1,14
Projektuojamos gatvės				
17	Nr.1	D1-1	12-20	0,82
18	Nr.2	D1-2	12-20	0,81
19	Nr.3	D2-3	12-20	0,59

Pastabos:

1. Valstybinės reikšmės automobilių kelių infrastruktūros plėtra ir modernizavimas vykdomas pagal 2006 m patvirtintą „2002-2015 metų patikslintą Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programą“. Sprendiniai, kurie susiję su valstybinės reikšmės keliais ir nėra numatyti šioje programoje, gali būti įgyvendinami tik patikslinus minėtą programą bei finansavimą.
2. Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų plotis miesto teritorijoje gali būti koreguojamas tik žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais (specialiaisiais, detalesniais planais);
3. Lentelėje nurodyti pločiai tarp gatvių raudonųjų linijų yra rekomendacinio pobūdžio ir gali būti tikslinami žemesnio lygmens teritorijų planavimo

**Kužių miestelio bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai
7 skyrius. Susisiekimo infrastruktūra**

dokumentais (specialiaisiais, detaliaisiais planais), įvertinant esamų sklypų ribas, užstatymą, želdynus bei perspektyvinį inžinerinių tinklų įrengimo poreikį;

4. C2 kategorijos gatvių raudonosios linijos gali sutapti su užstatymo linijomis;
5. Žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose naujų gatvių trasos ir D2 kategorijos indeksas gali būti tikslinamas.

7.3.4 Miestelio gatvėms nustatomos kategorijos atsižvelgiant į automobilių transporto srautus, gatvių techninius parametrus ir anksčiau parengtus teritorijų planavimo dokumentus. Miestelio pagrindinėms susisiekimo ašims, Gruzdžių g. ir Draugystės g., siūloma suteikti C2 kategoriją. Šios gatvės ir toliau išliks svarbios vidaus transporto ryšiams.

7.3.5 Esamoms miestelio gatvėms, skirtoms srautų pasiskirstymui į smulkias teritorijas, privažiavimams prie atskirų statinių ir objektų nustatyta D1 ir D2 kategorija. Naujo gyvenamojo užstatymo teritorijoms aptarnauti projektuojamos naujos gatvės Nr.1 ir Nr.2, kurioms nustatoma D1 kategorija. Naujai projektuojamų gatvių trasos parodytos „žemės naudojimo ir susisiekimo“ brėžinyje.

7.4 Visuomeninio transporto perspektyvinė plėtra

Remiantis STR 2.06.01:1999 „Miestų miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“, mažų ir vidutinių miestų minimaliai būtinojo viešojo keleivių susisiekimo tinklo tankis turi būti toks, kad maksimalus ėjimo pėsčiomis iki viešojo susisiekimo linijų atstumas būtų ne didesnis kaip 800 metrų.

7.4.1 Kužių miestelyje visuomeninio transporto pasiekiamumas yra geras, viešojo transporto sustojimo stotelių taip pat pakanka.

7.4.2 Reikia atkreipti dėmesį į būtinybę didinti investicijas į visuomeninio transporto infrastruktūrą, gerinti aptarnavimo kokybę, atnaujinti transporto priemonių parką, gerinti informacinę sistemą.

7.5 Dviračių ir pėsčiųjų takai

7.5.1 Siūloma atskirti pėsčiųjų - dviratininkų eismą nuo automobilių eismo pagrindinėse Kužių miestelio gatvėse, taip užtikrinant saugesnį eismą.

7.5.2 Kužių miestelyje numatoma įrengti pėsčiųjų dviračių takus jungiančius miestelio svarbiausius traukos objektus su gyvenamosiomis bei rekreacinėmis zonomis. Įrengus dviračių takus gyventojai galės pasiekti Šiaulių miestą dviračių transportu. Siūloma įrengti pėsčiųjų – dviračių takus šalia Vilties g., Statybininkų g., Gruzdžių g., Aušros g., Ringuvos g., Ramybės g., Plento g., naujai projektuojamų gatvių Nr.1 ir Nr.2.

7.5.3 Miestelyje reikia įrengti šaligatvius, pritaikytus neįgaliesiems, pėstiesiems ir dviratininkams, tinkamą apšvietimą. Dviračių trasos turi būti nužymėtos specialiais ženklais, prie traukos objektų reikia įrengti vietas dviračių laikymui. Dviračių ir pėsčiųjų takų trasos turi būti tikslinamos rengiant specialiuosius, detaliuosius bei techninius projektus.

***Kužių miestelio bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai
7 skyrius. Susisiekimo infrastruktūra***

Pastabos:

- 1. Prie valstybinės reikšmės kelių pėsčiųjų-dviratininkų takai bei inžineriniai tinklai turi būti tiesiami pagal valstybiniams keliams taikomus reikalavimus;*
- 2. Aptarnaujančiose C kategorijos gatvėse, dviračių takai rengiami atskirti nuo važiuojamosios dalies.*

8 . INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

8.1. EKOINŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Vandentiekis

Vadovaujantis Lietuvos respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu Kužių miestelio bendrajame plane numatoma, kad centralizuotą vandentiekį iki 2014 gruodžio 31 dienos turės 95% Kužių miestelio gyventojų. Tuo tikslu turi būti plečiami vandentiekio tinklai numatomose plėtros teritorijose.

8.1.1. Kužių miestelio bendrajame plane numatoma, kad visas tiekiamas vanduo atitiks dabar galiojančią higienos normą HN 24:2003 „Geriamo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“. Tuo tikslu turi būti renovuojama dalis eksploatuojamo skirstomojo vamzdyno.

8.1.2. Norint įgyvendinti šiuos siekius Kužių miestelio bendrajame plane numatoma plėsti vandentiekio tinklus:

- Numatoma, kad visi plečiami vandentiekiai bus pritaikyti gaisrų gesinimui: sukurta žiedinė vandentiekio tinklų struktūra, parinkti reikiami vamzdynų diametrai, įrengti priešgaisriniai hidrantai. Teritorijose, kur nėra numatytas vandentiekis, pagal priešgaisrinius reikalavimus turi būti įrengti priešgaisriniai rezervuarai, privažiavimai prie atvirų vandens telkinių;
- Numatoma vykdyti tolesnį eksploatuojamų požeminių vandenų monitoringą;
- Numatoma vykdyti tiekiamo vandens kokybės kontrolę ir apie jos rezultatus sistemingai informuoti vietinės savivaldos organizacijas bei visuomenę.

Projekto grafinėje dalyje vaizduojamos visos esamos ir numatytos naujos vandentiekio trasos. Tikslesnė numatomų inžinerinių tinklų vieta turi būti nustatoma rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus.

Buitinės nuotekos

8.1.3. Vadovaujantis Lietuvos respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu Kužių miestelio bendrajame plane numatoma, kad centralizuotus nuotekų tinklus iki 2014 gruodžio 31 dienos turės 95% Kužių miestelio gyventojų. Tuo tikslu turi būti plečiami nuotekų tinklai numatomose plėtros teritorijose.

8.1.4. Norint įgyvendinti šiuos siekius Kužių miestelio bendrajame plane numatoma plėsti buitinių nuotekų tinklus:

- Naujų nuotekų surinkimo tinklų plėtra esamose ir naujai užstatomose teritorijose;
- Rekonstruoti 2 km esamų buitinių nuotekų tinklų;
- Vykdyti išleidžiamų į paviršinius vandenis nuotekų kontrolę;
- vykdyti išleidžiamų į paviršinius vandenis nuotekų kontrolę, išleidžiamų nuotekų kokybė turi atitikti nuotekų tvarkymo reglamentą patvirtintą aplinkos ministro 2006 gegužės 17d. įsakymu Nr. D1 - 236 (Žin. 2006 Nr. 59 – 2103).

Projekto grafinėje dalyje vaizduojamos visos esamos nuotekų trasos, nuotekų siurblynės. Naujai numatomos nuotekų trasos ir siurblynės vaizduojamos schematiškai, tikslesnė šių inžinerinių tinklų vieta turi būti nustatoma rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus.

Lietaus nuotekos

Lietaus vandens surinkimo ir valymo sistema yra pakankamai išplėtotą miesto inžinerinės infrastruktūros srityje, tačiau nėra valymo įrenginių. Esamų tinklų būklė prasta. Reljefo nelygumai kelia didelius reikalavimus lietaus vandens surinkimui. Nuo kalvų staigiai subėgantis didelis vandens kiekis atneša nuostolius statiniams ir gamtai. Reikalinga tinklų rekonstrukcija visame mieste. Surenkamas lietaus vanduo prieš išleidžiant į paviršinius vandenį turi būti apvalomas.

8.1.5. Kužių miestelio bendrajame plane numatoma plėsti lietaus nuotekų tinklą:

- Naujų nuotekų surinkimo tinklų esamose ir naujai užstatomose teritorijose;
- Įrengti aštuonis lietaus nuotekų valymo įrenginius;
- Įrengti penkis naujus išleidėjus;
- vykdyti paviršinių nuotekų išleidžiamų į atvirus vandens telkinius nuotekų kontrolę, išleidžiamų nuotekų kokybė turi atitikti paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentą patvirtintą aplinkos ministro 2007 Balandžio 2d. įsakymu Nr. D1 - 193 (Žin. 2007 Nr. 42 – 1594).

Projekto grafinėje dalyje vaizduojamos visos esamos ir numatomos naujos lietaus nuotekų trasos, išleidėjai ir numatomi lietaus nuotekų valymo įrenginiai. Tikslesnė šių inžinerinių tinklų vieta turi būti nustatoma rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus.

Atliekų tvarkymas

Komunalinių atliekų tvarkymo prioritetai ir principai

Kužių miestelio atliekų tvarkymas numatytas sutinkamai su Šiaulių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistema, kuri parengta vadovaujamosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1224 patvirtintame *Valstybiniame strateginiame atliekų tvarkymo plane* (Žin., 2007, Nr. 122-5003; 2010, Nr. 146-7486) nustatytais atliekų tvarkymo sistemos prioritetais:

- atliekų prevencija;
- gaminių pakartotinis naudojimas;
- atliekų perdirbimas;
- kitoks atliekų naudojimas;
- atliekų šalinimas.

Laikantis nustatytųjų prioritetų, pirmiausia turi būti vengiama komunalinių atliekų susidarymo, o atliekos, kurių neįmanoma išvengti, perdirbamos ar kitaip naudojamos tokiais būdais, kad kuo mažiau jų būtų šalinama sąvartynuose ir kituose atliekų šalinimo įrenginiuose. Pagrindiniai komunalinių atliekų tvarkymo principai – savarankiškumo ir artumo, techninio galimumo ir ekonominio gyvybingumo, visuotinio principai ir principas „teršėjas moka“.

Kužių miestelyje jau funkcionuoja konteinerinė atliekų surinkimo sistema. Tai priimtinausia atliekų surinkimo sistema, kuri diegiama visoje šalyje. Atliekų rūšiavimas pirminėje jų surinkimo stadijoje nepakankamas.

8.1.6. Kužių miestelio komunalinės atliekos vežamos į Kužių seniūnijos APP, kuris yra Kužių miestelio komunalinėje zonoje, Žalioji g. 20. Atliekas gyventojai gali atvežti jiems patogiu laiku.

8.1.7. Atliekas būtina išrūšiuoti į joms skirtus specializuotus konteinerius su užrašais.

8.1.8. Kitos (statybinės, elektros ir elektroninės įrangos, buityje susidarančios pavojingos) atliekos vežamos į Rajoninį atliekų priėmimo punktą (Kuršėnų m., Ventos g. 192).

8.1.9. Biodegraduojančias (žaliąsias) atliekas atskirti nuo bendro komunalinių atliekų srauto.

8.1.10. Plėsti konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių tinklą.

8.2. ENERGETINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Elektros energijos tiekimas ir gamyba

Tam, kad patenkinti šiuos poreikius, miesto elektros tinklas yra prisijungęs prie bendro Lietuvos perdavimo tinklo per vieną transformatorių pastotę. Ši transformatorių pastotė turi pakankamą galios rezervą. Siekiant užtikrinti patikimą elektros energijos tiekimą esamiems ir būsimiems Kužių miestelio vartotojams.

8.2.1. Numatoma plėsti elektros energijos tinklą:

plėsti esamą elektros energijos paskirstymo tinklą;

naujus paskirstymo tinklus tiesti kabelinėmis linijomis;

pagal poreikį rekonstruoti esamas transformatorines;

- naujas elektros linijas tiesti bendrajame plane numatytuose infrastruktūros koridoriuose;
- išlaikyti geram techniniam stovyje esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą tinklą;
- rekonstruoti pagal poreikį susidėvėjusius gatvių apšvietimo sistemas, numatant kabelines požemines elektros perdavimo linijas;
- numatyti elektros energiją tausojančią sistemų įdiegimą;
- naujai planuojamose gatvėse, komunikacijų koridoriuose, numatyti vietą gatvių apšvietimui.

Projekto grafinėje dalyje nurodoma 10 kV kabelinių linijų ir preliminarios transformatorinių vietos. Rezervuojamos teritorijos naujoms 10kV linijoms. Atsiradus papildomam poreikiui prijungti naujus vartotojus prie skirstomųjų tinklų, numatyti papildomas vietas transformatorių pastotėms ir skirstomiesiems tinklams.

Šilumos tiekimas

Centralizuotai tiekama šiluma Kužių miestelyje vienoje katilinėje. Per metus AB „Šiaulių energija“ patiekiami šilumos yra 2563,772 MWh. Tikėtina, kad centralizuotai tiekiamos šilumos poreikis Kužių miestelio liks panašus. Plėtra nenumato, kad Kužiuose atsiras papildomų pramonės, komercijos ar visuomeninių teritorijų. Centralizuota šilumos tinklų plėtra nenumatoma.

8.2.2. Pagrindinė šilumos ūkio pertvarka turi būti nukreipta į tiekiamos šilumos kainų ir šilumos suvartojamų kiekių sumažinimą. Tuo tikslu Kužių miestelio bendrajame plane numatoma:

- rekonstruoti esamas šilumines trasas, naudojant bekanalę technologiją,
- keičiant šilumotiekius optimizuoti vamzdynų diametrus,
- išlaikyti esamus centralizuotos šilumos vartotojus,
- renovuoti daugiabučius pastatus,
- renovuoti seniūnijos šilumos punktą.

8.3. RYŠIŲ INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Nežiūrint to, kad Kužių miestelio ryšių tinklai yra išvystyti gerai, naujai kuriama informacinė visuomenė reikalauja ir naujo požiūrio į šios infrastruktūros srities vystymą. Šiuo metu vyksta spartus procesas naujų informacinių technologijų diegime ryšių sistemoje. Šis procesas neaplenkia ir Kužių miestelio.

8.3.1. Siekiant, kad šiuolaikinės ryšių priemonės būtų prieinamos visiems visuomenės nariams numatoma plėsti ryšių tinklą:

- augant internetinio ryšio priemonių svarbai plėtoti šviesolaidinių kabelių tinklą, leisiantis plačiajuosčio duomenų perdavimo prieigą viešojo sektoriaus institucijoms;
- išlaikyti esamą pašto skyrių tinklą, įrengti juose viešojo interneto prieigas;
- laidinis ryšys į naujai užstatomas teritorijas turi būti tiesiamas vartotojams ir paslaugų tiekėjams tarpusavyje susitarus.

Projekto grafiniėje dalyje vaizduojamos visos esamos ir numatytos naujos ryšių trasos. Tikslesnė numatomų inžinerinių tinklų vieta turi būti nustatoma rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus.

8.4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMO INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS

Kužių miestelis yra dujofikuotas. Dujų skirstomieji tinklai yra išdėstyti gerai. Pagrindiniai dujos yra naudojamos šilumos gamybai. Miestelio gyventojai naudoja dujas buityje, maisto gamybai. Prognozuoti dujų sąnaudas ateityje yra ganėtinai sunku. Tikėtina, kad dujų sąnaudos skirtos patalpų šildymui išliks artimos dabartinėms. Priemonės, skirtos esamų pastatų šiluminei varžai didinti, dalinai kompensuos šilumos poreikius naujai statomiems pastatams.

Kužių miesto gamtinių dujų tiekimo sistemą sudaro magistraliniai ir skirstomieji dujotiekiai bei jų priklausiniai. Užtikrinant saugų ir patikimą esamų magistralinių ir skirstomųjų dujotiekių darbą, turi būti įvertintos specialiujų ir ūkinės veiklos ribojimo sąlygų reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr.343 „Dėl specialiujų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ VII skyriuje „Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių bei jų įrenginių apsaugos zonos“, ir IX skyriuje „Dujotiekių apsaugos zonos“ bei magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. liepos 16 d įsakymu Nr. 1-213 „Dėl magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklių patvirtinimo“, nustatyti reikalavimai.

8.4.1. Specialiujų žemės naudojimo sąlygų privaloma laikytis naudojantis žeme. Kuri priskirta prie magistralinių dujotiekių apsaugos zonos.

Magistralinių dujotiekių apsaugos zoną sudaro:

- išilgai vamzdynų trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 metrus abipus vamzdyno ašies ;
- išilgai vamzdynų trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 metrus nuo kraštinio vamzdyno ašies ;
- aplink magistralinių dujotiekių įrenginius ir objektus –25 metrų pločio žemės juosta aplink nurodytųjų objektų aptvertą teritoriją.

8.4.2. Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zoną sudaro:

- iki 16 barų slėgio dujotiekio apsaugos zoną sudaro žemės juosta išilgai vamzdynų trasos, kurios plotis – po 2 metrus abipus vamzdyno ašies;
- dujų reguliavimo punkto apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šio punkto sienas.

Magistralinių dujotiekių įrengimo taisyklės taikomos projektuojant ir įrengiant naujus magistralinius dujotiekus bei projektuojant ir statant visus statinius iki 200 metrų atstumu nuo veikiančių magistralinių dujotiekių. Kužių miestelio ir jo priemiestinėse teritorijose pakloti magistraliniai dujotiekiai priskiriami pirmos vietovės klasės vieneto teritorijoje. Pagal užstatymo tankumą pirmos klasės vietovė yra vietovės klasės vienetas (teritorija po 200 metrų į abi puses nuo magistralinio dujotiekio vamzdžio ašies ir tęsiasi 1600 metrų išilgai vamzdyno), turinti 10 ar mažiau pastatų, skirtų žmonėms būti, naudojamų žmonėms gyventi ar žemės ūkio, pramonės, komercijos, kultūros, transporto ir kitai veiklai. Rengiantis statyti bet kuriuos pastatus, įrenginius ar kitus objektus 350 metrų atstumu nuo magistralinio dujotiekio trasos, projektinę dokumentaciją būtina derinti magistralinius dujotiekus eksploatuojančioje organizacijoje. Kužių dujų skirstymo stoties nustatyta 300 m sanitarinė apsaugos juosta.

Esami Kužių miestelio dujų skirstymo stoties pajėgumai tenkina miesto poreikius, įvertinant, kad gamtinės dujos technologiniu ir ekologiniu požiūriu yra pripažįstamas efektyviausiu organiniu kuru.

8.4.3. Kužių miestelio numatoma vystyti skirstomojo dujotiekio tinklą:

- Naujai užstatomose vienbučių ir dvibučių gyvenamų namų statybos teritorijose;
- Naujai planuojamuose pramonės rajonuose;
- Numatoma naujus mažo ir vidutinio slėgio dujotiekus tiesti bendrajame plane numatytuose infrastruktūros koridoriuose.

Projekto grafiniėje dalyje nurodomos orientacinės naujai tiesiamų dujotiekių vietos. Tikslesnė šių inžinerinių tinklų vieta turi būti nustatoma rengiant specialiuosius ir detaliuosius planus.

8.5. ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ

Ekoinžinerinės infrastruktūros vystymo prioritetai

8.5.1. Ekoinžinerinės infrastruktūros srityje Kužių miestelio bendrajame plane numatomi šie ilgalaikės perspektyvos prioritetai:

- plėsti Kužių miestelio vandentiekį į naujai statomas ir užstatytas, tačiau vandentiekio tinklų neturinčias teritorijas;
- plėsti lietaus nuotekų tinklą, įrengti naujus išleidėjus bei valymo įrenginius;
- plėsti Kužių miestelio buitinių nuotekų surinkimo sistemą, nukreipiant nuotekas į esamus valymo įrenginius;
- buitinių nuotekų tinklai pirmiausia turi būti plečiami naujai užstatomose teritorijose;
- plėsti konteinerinių aikštelių tinklą skirtą atliekų rūšiavimui.

Energetikos infrastruktūros vystymo prioritetai

8.5.2. Energetikos srityje Kužių miestelio bendrajame plane numatomi šie ilgalaikės perspektyvos prioritetai:

- plėsti esamą elektros energijos paskirstymo tinklą;
- renovuoti daugiabučius pastatus ir šiluminius mazgus.
- rekonstruoti esamas šilumines trasas, naudojant bekanalę technologiją,

Miesto ryšių infrastruktūros vystymo prioritetai

8.5.3. Ryšių infrastruktūros srityje Kužių miestelio bendrajame plane numatomi šie ilgalaikės perspektyvos prioritetai:

- internetinio ryšio plėtra;
- mobilaus ryšio plėtra sudarant konkurencines sąlygas mobilaus ryšio operatoriams.